

VERGEVING

Jan van Buren

VERGEVING

**OVER VERGEVING VAN ZONDEN EN
HERSTEL VAN RELATIES**

VERGEVING

OVER VERGEVING VAN ZONDEN EN HERSTEL VAN RELATIES

Copyright © Jan van Buren
Redactie: Hugo Bouter
Vormgeving: Jan Paul Spoor
OudeSporen online uitgeverij
Vierde editie 2022
ISBN/EAN 978-94-91797-29-3 (Eboek)
ISBN/EAN 978-94-91797-28-6
NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

‘Hij had de aarde en de velden nog niet gemaakt, evenmin het begin van de stoffes van de wereld. Toen Hij de hemel gereedmaakte, was Ik daar (...), toen was Ik bij Hem, Zijn lievelingskind, Ik was dag aan dag Zijn bron van blijdschap, al spelend in de wereld van Zijn aardrijk. Mijn bron van blijdschap vond Ik bij de mensenkinderen’.

Spreuken 8:26-31

‘(...) in de wetenschap dat u niet met vergankelijke dingen, zilver of goud, vrijgekocht bent van uw zinloze levenswandel, die u door de vaders overgeleverd is, maar met het kostbare bloed van Christus, als van een smetteloos en onbevlekt Lam. Hij is wel te voren gekend, voor de grondlegging van de wereld, maar in de laatste dagen geopenbaard omwille van u. Door Hem gelooft u in God (...)’.

1 Petrus 1:18-21

Inhoud

Woord vooraf	13
1. De schepping.....	15
1.1. De mens is een uniek schepsel van God	15
1.2. Geschapen naar het beeld en de gelijkenis van God	16
2. De zondeval en de gevolgen	19
2.1. De mens als Gods vertegenwoordiger in de hof van Eden	19
2.2. De verleidingstactiek van de satan	20
2.3. Een halve waarheid is een hele leugen	21
2.4. In de zonde(val) gelokt	22
2.5. Eva was de verleide, Adam de overtreder	23
2.6. Zonde is de oorzaak van verticale en horizontale scheiding	23
2.7. De vrije wil en de eigen wil	24
2.8. Het schaamtegevoel en de bekleding	25
2.9. Het oordeel over de satan staat vast	26
2.10. De gevolgen van de zonde ‘aan den lijve’ zichtbaar	27
2.11. Een Rechtvaardige sterft voor de onrechtvaardigen	27
2.12. God laat Zijn hart zien	29
3. De laatste Adam faalde niet.....	31
3.1. De drie verzoeking(en)	31
3.2. Christus heeft het laatste woord: Ik ben	32
3.3. Door één mens kwam de zonde in de wereld	32
3.4. De onverdiende gave van Christus	33
3.5. Eén Middelaar voor allen	34

4. Nieuw leven voor dode zondaars	37
4.1. Het bloed, het Woord, het geloof	37
4.2. Het spreken van God	38
4.3. Zonder zaad geen vrucht	38
4.4. God redt mensen	39
4.5. Wat is bekering?	40
4.6. Wat is wedergeboorte?	41
4.7. De zonde is weg, er is zekerheid in je hart	42
4.8. De nieuwe mens zondigt niet	43
4.9. Een gelovige kan afdwalen	44
5. De geestelijke opvoeding	47
5.1. Kinderen hebben opvoeding nodig	47
5.2. Wat is tucht?	48
5.3. Israël als voorbeeld van geestelijke opvoeding	49
5.4. Het doel van geestelijke opvoeding	50
5.5. Geestelijke opvoeding in de gemeente	52
6. Hoe te handelen met zonde van hen die afdwalen?	57
6.1. God schenkt eeuwige vergeving	57
6.2. De zonde van nalatigheid	58
6.3. De onopzettelijke zonde	58
6.4. Welke zonde vergeeft God niet?	59
6.5. Wat vraagt God van mij, als ik tegen iemand heb gezondigd?	60
6.6. Hoe gaan we om met de zonden van anderen?	61
6.7. De voetwassing	61
6.8. De les van het reinigingswater	63
6.9. De houding ten opzichte van een afgedwalde	66
6.10. Toon altijd respect voor de persoon	66
6.11. De oudsten en hun voorbeeldfunctie	67

7. Hoe te handelen met zonde in de gemeente?	69
7.1. Hoe ga je om met iemand die ongeregeld wandelt?	69
7.2. Personen in het oog houden die tweedracht zaaien	69
7.3. Wat is sektarisme?	70
7.4. Wat verstaan we onder een boze?	70
7.5. De aard van de zonde, moreel of leerstellig	71
7.6. Als een ander tegen je heeft gezondigd?	72
7.7. Binden en ontbinden is een taak van de plaatselijke gemeente	73
7.8. Hoeveel keer vergeven?	74
7.9. Gods woning rein houden.	74
7.10. De gemeente als een groot huis met vaten tot oneer	75
7.11. De geestelijke toepassing van de doodstraf	76
7.12. God beoogt altijd herstel	77
7.13. De les van de schadevergoeding	78
8. Is er een relatie tussen zonde en ziekte?	81
8.1. Waren er geen zonden, dan waren er geen wonden	81
8.2. Een christen is niet immuun voor ziekte	81
8.3. Wie veroorzaakt ziekte, God of...?	82
8.4. Door ziekte meer oog krijgen voor genade	83
8.5. Ziekte tot verheerlijking van God	84
8.6. Ziekte kan een zware beproeving zijn	84
8.7. Ziekte kan tot bekering leiden en ons op de knieën brengen	85
8.8. Ziek worden als gevolg van een verkeerde levensstijl	85
8.9. Ziekte kan een gevolg van ongehoorzaamheid zijn	86
8.10. Zonde tot de dood.	88
8.11. Ziekenzalving	90
9. Van zonde gereinigd dankzij Christus	95
9.1. De les van de melaatsheid	95
9.2. Rein verklaard als je er onrein uitziet?	96

9.3. De hemelse priester verklaart ons rein (rechtvaardig)	96
9.4. De reiniging van de ex-melaatse	97
9.5. Symboliek met een rijke inhoud.	98
9.6. De reiniging door God is veelzijdig.	99
9.7. Geschikt voor de dienst van God	101
10. Ten slotte.	103
10.1. Wie heilig is, laat hij nog meer geheiligd worden	103

Woord vooraf

Voordat de aarde en de mensen er waren, zag God uit naar de dag dat er mensen zouden zijn aan wie Hij liefde zou kunnen geven en die Hem uit liefde zouden dienen. In de Bijbel lezen we dat deze mensen, waarschijnlijk reeds kort nadat ze waren geschapen, God ongehoorzaam werden. Verleid door de satan, maakte de mens de verkeerde keus.

Gelukkig had de alwetende God dit voorzien en had Hij Zijn reddingsplan al gereed. Vervolgens was Zijn Zoon bereid om dit plan uit te voeren. Hij zou Mens worden en aan de wereld laten zien, hoe groot Gods liefde is. Hij zou voor zondige mensen de straf dragen die zij vanwege hun zonden hadden verdiend. God heeft ons ook de Bijbel, dat is Zijn Woord, gegeven. Hierin kunnen we lezen hoe de Zoon van God, de Heere Jezus, dit plan heeft uitgevoerd en hoe Hij de weg tot God voor ons weer toegankelijk heeft gemaakt. We kunnen daarin ook lezen welke prijs de Heere Jezus heeft moeten betalen om ons te redden.

De Heere Jezus stierf aan een kruis, op een plek tussen hemel en aarde, alsof Hij een groot misdadiger was. Want alleen moordenaars en mensen die zich tegen de keizer verzetten, werden door de Romeinen gekruisigd. En Christus had in heel Zijn leven niet gezondigd, maar Hij wilde de straf dragen die wij mensen door ons zondige leven hadden verdiend. Hij maakte Zich volkomen één met ons, en daarom moest Hij lijden en sterven. Drie uur lang, de uren van duisternis, werd Hij door Zijn God verlaten. De Heere Jezus, die in de 33 jaar van Zijn aardse leven heel dicht bij God leefde en alles met God deed, droeg toen de zondenlast geheel alleen. Niemand kon Hem hierbij helpen. Omdat we dit weten, zondigt een gelovige niet goedkoop. Elke zonde van een gelovige

slaat als het ware opnieuw een spijker door Hem heen. Toch blijven gelovigen helaas zondigen, tegen God en tegen elkaar.

Als gelovigen hebben we op een huiskring nagedacht over het zondeprobleem. We zondigen wel, maar we willen het eigenlijk niet. Dat had onder meer tot gevolg dat er vragen werden gesteld, zoals:

- Hoe is de zonde in de wereld gekomen?
- Hoe kunnen we voorkomen dat we zondigen?
- Hoe kunnen we elkaar helpen om zonden, die tussen God en mensen in staan, weg te doen?
- Hoe kunnen we elkaar helpen om zonden, die tussen mensen onderling in staan, op te ruimen?

In dit boek kunt u lezen hoe wij tijdens onze studies met deze vragen zijn omgegaan. Het is belangrijk dat tijdens het lezen de geciteerde gedeeltes erbij worden genomen. Want met de Bijbel in de hand willen we nagaan hoe de relatie tussen God en mensen door de zonde is verstoord en welke gevolgen dat heeft voor de relatie tussen mensen onderling. We gaan ontdekken hoe Hij Zijn kinderen weer terugbrengt op de weg die Hij voor hen voor ogen had, en hoe Hij ons wege wijst om verstoorde relaties onderling te herstellen.

Terneuzen, najaar 2017

Jan van Buren

1. De schepping

1.1. De mens is een uniek schepsel van God

In het begin schiep God de hemel en de aarde. Door slechts een woord te spreken, schiep Hij op deze aarde prachtige bloemen en planten. Daarna schiep God de dieren in vele soorten (Gen. 1:1-25). Op Zijn bevel kwamen zij te voorschijn. Vervolgens schiep Hij de mens. De mens is echter een bijzondere creatie van God. Deze keer sprak Hij niet, maar nam Hij met Zijn handen stof uit de aardbodem en boetseerde hieruit de mens. Daarna blies Hij de levensadem in zijn neus; zo werd de mens een levend wezen (Gen. 2:7). We kunnen de mens dan ook een speciaal maaksel van de Schepper noemen. (Vele jaren later zijn de handen van de Zoon van God, de Schepper van alle dingen, door mensenhanden aan een kruis gespijkerd.)

Na elke scheppingsdag overzag God Zijn werk en constateerde dat wat Hij gemaakt had goed, ja zeer goed was! Toen Hij alles voltooid had, rustte Hij op de zevende dag (Gen. 1:26-31; 2:7). In tegenstelling tot de dieren had God in eerste instantie maar één mens geschapen. In vers 18 lezen we dat de Heere God zei: *‘Het is niet goed dat de mens alleen zij. Ik zal hem een hulp maken die bij hem past’*. Voordat de Heere God hem echter een vrouw gaf, bracht Hij de dieren bij hem om te zien welke naam de mens aan hen zou geven. Op dat moment kwam de mens tot de ontdekking dat hij alleen was – in tegenstelling tot de dieren – en geen hulp had die bij hem paste.

Daarop bracht de Heere God de mens in een diepe slaap, nam een van zijn ribben, bouwde de rib tot een vrouw en bracht haar bij hem. Adam zei: *‘Deze*

is ditmaal been van mijn beenderen en vlees van mijn vlees'. Hij noemde haar mannin, of: vrouw. Het Hebreeuwse woord 'isha' (vrouw) is afgeleid van 'ish' (man). Daarom vullen man en vrouw elkaar aan en vormen zij één vlees, een geestelijke en een lichamelijke eenheid (Gen. 2:18-25). Uit dit eerste mensenpaar zijn vele miljarden nakomelingen voortgekomen, die ieder op zich unieke persoonlijkheden zijn.

Zoals gezegd, had God de mens uit het stof van de aarde geformeerd. Mensen bestaan niet alleen, zoals de dieren, uit stof (materie) met een ziel (leven), maar ze hebben bovendien een geest (Gen. 2:7; Job 27:3; 33:14; Jes. 42:5). Doordat God hun een geest heeft gegeven, blijft de mens eeuwig voortbestaan. Hoewel hun lichamen sterfelijk zijn, is hun geest onsterfelijk. Doordat de mens een geest heeft, kan hij met God communiceren. De mens is de kroon op Gods schepping en door Hem gemaakt tot een persoon met emoties, die liefde kan geven en ontvangen, die kan lachen en huilen, zelfstandig kan denken, handelen, redeneren en bijvoorbeeld problemen kan oplossen enz. Deze eigenschappen vinden we bij de dieren niet terug.

1.2. Geschapen naar het beeld en de gelijkenis van God

God heeft de mens geschapen naar Zijn beeld en gelijkenis (Gen. 1:26-27). Het volledige beeld van God is te zien in de Heere Jezus, *'Die de afstraling van Gods heerlijkheid is en de afdruk van Zijn zelfstandigheid'* (Hebr. 1:3). Hij is niet een beeld maar hét *'beeld van de onzichtbare God'* (Kol. 1:15). God heeft de mens *overeenkomstig* Zijn beeld geschapen, opdat hij als vertegenwoordiger van Hem over al het geschapene zou heersen. Daartoe gaf Hij hem de capaciteiten die hiervoor nodig zijn zoals intelligentie, inzicht, emotie enz. Volgens de gelijkenis van God geschapen wil zeggen dat God de mens eigenschappen heeft gegeven om heilig en in liefde te kunnen leven. God Zelf echter *is* licht (heilig), Hij *is* liefde (1 Joh. 1:5; 4:16), en Hij *is* eeuwig.

Als Adam en Eva gehoorzaam zouden blijven aan hun Schepper, dan zouden zij gelukkig en in harmonie met Hem en met elkaar blijven leven. Daaraan zou nooit een einde komen. Dit beeld van God in de mensen is echter door de zondeval beschadigd en niet meer duidelijk te herkennen. Want door de zonde van de mens is zijn verstand verduisterd (Rom. 1:21; Ef. 4:17). De mensen leven niet meer rein, afgezonderd en toegewijd (d.i. heilig) voor God, zoals

de bedoeling was. Toen Adam 130 jaar geleefd had, verwekte hij Set naar zijn gelijkenis, dus als *zijn* eigen beeld. Adam echter was naar de gelijkenis van God geschapen (Gen. 5:3).

Ondanks het feit dat de mensen dit beeld van God niet duidelijk meer vertonen, heeft Hij toch een bijzonder plan met hen. Hij wil dat zij weer op Hem gaan lijken, en daarom heeft Hij gelovigen uit Israël en uit de heidenvolken voorbestemd om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te worden (Rom. 8:29). Op dit moment wordt Christus nog door de wereld verworpen, maar wie zich tot God bekeert, ontvangt op datzelfde moment een nieuw leven, de goddelijke natuur (2 Petr. 1:4). De liefde van God wordt dan door de Heilige Geest in hun hart uitgestort. Zij zijn dan, in Christus, nieuwe mensen geworden (Rom. 5:5).

Als deze mensen vervolgens in geloof op de Heere Jezus zien en erop letten hoe Hij op aarde Zijn weg met God is gegaan, ondergaan zij innerlijk een metamorfose, een gedaanteverandering. Zij beginnen dan de heerlijkheid van de Heere Jezus te weerspiegelen, en zodoende veranderen zij naar Zijn beeld (2 Kor. 3:18). En eenmaal komt ook de dag dat zij een nieuw lichaam ontvangen. Hun vernederd (gebrekkig) lichaam zal dan zo worden veranderd, dat zij aan Zijn verheerlijkt lichaam gelijkvormig worden (Fil. 3:21).

Ongeveer tweeduizend jaar geleden werd God Mens, door in de Persoon van Jezus Christus een lichaam van bloed en vlees aan te nemen. In de Bijbel wordt Hij de *laatste* Adam genoemd. Van deze Mens was de *eerste* Adam een beeld (Joh. 1:14; 1 Kor. 15:45; Rom. 5:14). Met deze unieke Mens zullen de gelovigen straks als volmaakte nieuwe mensen heersen over al Gods scheppingswerken. Dan zal ondanks het falen van de mens het grote plan van God worden gerealiseerd. *‘Wat is de sterveling, dat U aan hem denkt, en het mensenkind, dat U naar hem omziet?’* (Ps. 8:4-10; Hebr. 2:5-13).

Vragen bij hoofdstuk 1

1. Waarom is de mens een bijzondere creatie van God (1.1)?
2. Wat is het unieke van de mens (1.1)?
3. Wat had de mens nodig als vertegenwoordiger van God (1.2)?
4. Is het beeld van God in de mensen nog zichtbaar (1.2)?

2. De zondeval en de gevolgen

2.1. De mens als Gods vertegenwoordiger in de hof van Eden

Het begon allemaal zo mooi. God had de mens naar Zijn beeld geschapen om met hem te kunnen communiceren. Ook had de Heere God een hof geplant in Eden. Hier mocht de mens als Zijn vertegenwoordiger onder ideale omstandigheden leven. Zijn taak was deze hof, dit paradijs, te onderhouden en in stand te houden (Gen. 2:15). De mens had hiervoor alle capaciteiten ontvangen die nodig waren. De mens en zijn vrouw hadden ook een bijzondere band met hun Schepper; want als God in de hof wandelde, hoorden zij Zijn stem (Gen. 3:8).

Voordat God de mens en zijn vrouw had geschapen was de satan, de machtigste van alle engelen, niet tevreden geweest met zijn hoge positie in de hemel en had hij zich aan de Allerhoogste gelijk willen maken; hij wilde dus zoals God zijn. In zijn hoogmoed was hij in opstand gekomen tegen God (Jes. 14:12-14; Ezech. 28:12-19). Hij is hiervoor door God gestraft. Uit wraak wilde hij de mens, de kroon van Gods schepping, in zijn val meesleuren om zo Gods plannen met de wereld teniet te doen. Daarom kwam de satan op een dag bij Eva met het doel haar te verleiden om iets te doen wat God had verboden.

2.2. De verleidingstactiek van de satan

Hij gebruikte de slang, het listigste van alle dieren van het veld, als een medium om Eva aan te spreken. Met een vierstappenplan probeerde hij haar voor zich te winnen. Dezelfde tactiek gebruikt hij vandaag de dag nog steeds, wanneer hij de mensen tot zonde wil verleiden. Dit plan ziet er meestal als volgt uit:

- hij gaat op zoek naar een verlangen in de mens;
- hij gaat twijfel zaaien;
- hij gaat de mens misleiden;
- hij zet hem/haar aan tot ongehoorzaamheid.

In de hof van Eden waren vele bomen. Maar twee bomen hadden een heel bijzondere functie. Daarover lezen we het volgende: 'En de Heere God liet allerlei bomen uit de aardbodem opkomen, begerenswaardig om te zien en goed om van te eten; ook de boom des levens in het midden van de hof, en de boom van de kennis van goed en kwaad. En de Heere God gebod de mens: Van alle bomen van de hof mag u vrij eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven' (Gen. 2:9, 16-17).

God had de mens slechts één gebod opgelegd. Door slechts één ding niet te doen, door niet te eten van de boom van kennis van goed en kwaad, konden zij hun gehoorzaamheid aan hun Schepper tonen. Van al het andere mocht de mens genieten, zoveel hij maar wilde. Alles mochten zij aanraken en van alle bomen vrij eten, met uitzondering van die ene boom.

Toen werden er door Eva en Adam helaas twee belangrijke fouten gemaakt: (1) Als vrouw handelde Eva onafhankelijk van haar man. (2) Adam handelde als man niet overeenkomstig zijn verantwoordelijkheid.

De satan kwam naar de vrouw toe met de opmerking: '*Is het echt zo dat God gezegd heeft: U mag niet eten van alle bomen in de hof?*' De eerste aanval van de satan was om zo te zeggen gericht op het auteurschap van het Woord van God. Is het echt zo dat God heeft gezegd? De tweede aanval was gericht op de nauwkeurigheid van het Woord. Dan gaat het om de vraag: Hoe weet je dat God *dit* heeft gezegd (Gen. 3:1)?

2.3. Een halve waarheid is een hele leugen

Als we de satan en Eva met elkaar horen spreken, valt het op dat beiden van de woorden die God had gezegd *afdoen*, maar ook woorden *toevoegen* die God niet had gezegd. Zo werd het Woord van God door beiden verdraaid. Met dit principe begon het zondigen tegen God: *toevoegen* aan en *afdoen* van wat God had gezegd. God zal de mens hiervoor straffen. Hij staat niet toe dat men met Zijn Woord willekeurig of geringschattend omgaat (Openb. 22:18-19).

Eva reageerde helaas verkeerd op de gemene vraag van de satan: *'Is het echt zo dat God gezegd heeft?'* Als we nauwkeurig kijken, zijn er wel zeven fouten die ze maakte:

(1) Eva had onmiddellijk haar man moeten roepen, want God had tot hem gesproken, en zij had niet in moeten gaan op de leugentaal van de satan. In de discussie die de satan uitlokte, reageerde zij vervolgens verkeerd door te zeggen: *'Van de vrucht van de boom die in het midden van de hof staat mogen wij eten, maar van de vrucht van de boom die in het midden van de hof staat, heeft God gezegd: U mag daarvan niet eten en hem niet aanraken, anders sterft u'* (Gen. 3:3). God had echter gezegd dat zij van *alle* bomen *vrij* mochten eten. Zij liet de woorden *alle* (2) en *vrij* (3) weg. Bovendien had God het niet verboden de boom *aan te raken* (4). Dit voegde zij eraan toe. De boom van het leven stond in het midden van de hof. (5) Voor Eva was echter de boom van de kennis van goed en kwaad *het middelpunt* van de hof geworden. (6) Verder liet zij de woorden *'op de dag dat'* weg. Terwijl God had gezegd: *op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.* (7) Ook liet zij de waarschuwing *zeker sterven* weg ('de dood sterven' SV), en zwakte zij de dood af.

De satan verdraaide opnieuw de woorden van God door tegen haar te zeggen: *'U zult zeker niet sterven. Maar God weet dat, op de dag, dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en u als God zult zijn, goed en kwaad kennend'* (Gen. 3:5). Dit was weer een leugen van de leugenaar en mensenmoordenaar vanaf het begin. God had namelijk gezegd: *'(...) van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet zult u zeker sterven'* (Gen. 2:17b).

De satan loog tegen haar dat ze *niet* zou sterven. Op de dag dat ze van de vrucht van de boom zou eten, zouden haar ogen worden geopend en zou ze

als God zijn. Zij zou dan ook het goede en het kwade kennen, hoewel God haar had verteld dat ze op die dag zou *sterven*.

2.4. In de zonde(val) gelokt

Eva was begonnen onafhankelijk van haar man te handelen, en daardoor bevond zij zich op een hellend vlak. Door haar antwoorden liet zij merken niet langer tevreden te zijn met de plaats die God haar had gegeven. Zij geloofde de leugen dat God iets achterhield, en gevoed door die gedachte klonken de woorden van de satan heel aantrekkelijk. Hij stelde haar drie dingen in het vooruitzicht:

1. Zij zou *niet* sterven en dus eeuwig blijven leven;
2. Haar ogen zouden worden *geopend* en kennis en wijsheid zouden haar deel zijn;
3. Zij zou als *God* zijn en goed en kwaad kennen, dus meer macht en inzicht hebben.

We lezen hier: *‘En de vrouw zag, dat die boom **goed** was om ervan te eten en dat hij **een lust** was voor het oog, ja, een boom die **begerenswaardig** was om er verstandig door te worden; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en hij at ervan’* (Gen. 3:6). De apostel Johannes heeft later heel duidelijk de dingen verwoord die in het hart van elk mens aanwezig zijn: *de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen, en de hoogmoed van het leven* (1 Joh. 2:16).

Doordat de vrouw zich niet onmiddellijk van de satan afkeerde, kwam er een proces van beïnvloeding, verlokking en begeerte op gang. Jakobus beschrijft de vreselijke gevolgen hiervan als volgt: *‘Daarna, wanneer de begeerte bevrucht is, baart ze zonde en wanneer de zonde volgroeid is, baart ze de dood’* (Jak. 1:14-15).

2.5. Eva was de verleide, Adam de overtreder

Eva liet zich door de satan verleiden. Zij keek naar de vrucht en de *begeerte van het vlees* werd opgewekt. Vervolgens zag zij dat de boom een lust was voor het oog; dat was *de begeerte van de ogen*. Ten slotte geloofde ze door het eten van de boom verstandig te zullen worden: dat was *de hoogmoed van het leven*. Eva zag en koos verkeerd. Zij was niet langer gehoorzaam aan God, maar luisterde naar de satan. Vervolgens gaf zij aan Adam iets van de vrucht; en zonder iets te vragen, at hij ook ervan. De man werd niet verleid door de satan en ook niet door zijn vrouw, maar hij nam zelf van de vrucht, doelbewust. Zo werd Adam een *overtreder* van het ene gebod dat God hem had gegeven (Hos. 6:7).

Het verschil tussen hen beiden was dus dat Eva werd verleid, maar dat Adam bewust van de vrucht nam; en dat laatste is misschien nog erger. Van hem kun je zeggen: hij stond erbij en keek ernaar, maar deed niets. Ja, nog erger: hij at gewoon! Doordat zij samen zondigden, werden beiden ongehoorzaam aan God. Zij misten het doel in hun leven en dat noemt de Bijbel 'zonde'. Beiden hebben gefaald in de opdracht die God hun had gegeven: de hof te bewerken en te onderhouden. Door hun ongehoorzaamheid kwam daar een einde aan. Omdat God heilig is, moesten zij hiervoor worden gestraft. Dit had voor hen en voor hun nageslacht grote gevolgen (Gen. 1:26-28; 2:15).

2.6. Zonde is de oorzaak van verticale en horizontale scheiding

In de Bijbel betekent de *dood* nooit het *einde*, maar het betekent *scheiding*. De eerste twee zonden die in de Bijbel worden genoemd, laten ons een belangrijk principe zien van de gevolgen van de zonde. Door de eerste zonde tegenover God, door Adam en Eva begaan, werd de gemeenschap met God verbroken. De tweede zonde die de Bijbel noemt tegenover de naaste, werd door Kaïn bedreven. Hij doodde zijn broer uit jaloezie en dit had tot gevolg dat er scheiding ontstond tussen mensen onderling.

Deze twee gebeurtenissen waren de oorzaak ervan dat er een breuk kwam in de relatie tussen God en de mens (verticale scheiding), en tussen de mensen onderling (horizontale scheiding). Het gevolg van de zonde is de geestelijke en de lichamelijke dood. Bij de eerste zonde trad de geestelijke dood in werking, en bij de tweede zonde de lichamelijke dood.

Om de mens goed te laten beseffen dat door hun zondige daden de gemeenschap met God was verbroken, riep de Heere God hen ter verantwoording. Hij sprak hen heel direct aan: *'Adam, waar bent u?'* (Gen. 3:9). Het is van wezenlijk belang dat de mens zich goed realiseert waar hij staat. Zonde maakt scheiding tussen God en mensen. De vraag die de Heere God later aan Kaïn stelde was: *'Wat hebt u gedaan?'* (Gen. 4:9). Het is ook van wezenlijk belang dat de mens zich goed realiseert, nadat hij heeft gezondigd, *wat hij door zijn zondige daad heeft veroorzaakt.*

2.7. De vrije wil en de eigen wil

Nadat Adam en Eva hadden gezondigd, gebeurde er wat de satan had gezegd. Vanaf dit moment kenden zij niet alleen het goede, *maar ook het kwade.* Na de zondeval stapelde de ene na de andere zonde zich in hun leven op. De mens was zó door God geschapen, dat hij niet hoefde te zondigen. Hij had een eigen wil gekregen en was dus geen voorgeprogrammeerde robot, die niet zou kúnnen zondigen. God wilde dat zij Hem vrijwillig en uit liefde zouden dienen, en daarnaar verlangt Hij nog steeds. Vóór de zondeval leefde de mens geheel overeenkomstig de wil van God. Maar vanaf het moment dat de mens een verkeerde keuze maakte en ongehoorzaam werd aan God, kreeg hij een zondige natuur. Door die zondige natuur had hij niet meer de macht om het goede te doen, maar werd hij geleid door het kwade. Alleen de Heere Jezus (Immanuël = God met ons), heeft toen Hij als Mens op aarde leefde het kwade verworpen en het goede verkozen (Jes. 7:15).

De uitdrukking 'de vrije wil van de mens', kunnen we nergens in de Bijbel vinden. Wel wordt de mens vele malen op zijn wil aangesproken. Na de zondeval heeft de mens nog steeds een wil. Deze wil dient hij aan God te onderwerpen. Ongelovigen houden geen rekening met God en handelen naar de wil van het vlees en van de gedachten (Ef. 2:3). Velen zeggen dat de mens niet 'kan' geloven en dat God het geloof moet geven. De Bijbel leert echter dat de mens niet *wil* geloven. God spreekt de mens steeds aan op zijn wil: *'Als iemand de wil heeft om Zijn wil te doen, zal hij van dit onderricht weten of het uit God is'* (Joh. 7:17). De uitnodiging om te komen tot het heil in Christus, geldt alle mensen. God wil (= verlangt ernaar) dat allen tot bekering komen en Hij wil niet (= wenst niet) dat enigen verloren gaan (1 Tim. 2:4; 2 Petr. 3:9).

Helaas komen alleen degenen die dorst hebben tot Hem (Openb. 22:17). Dit zijn mensen die met heel hun hart en ook hun wil God zoeken (2 Kron. 15:15).

Het gevaar is steeds aanwezig dat ook gelovigen zich laten meeslepen door een eigenwillige godsdienst (Kol. 2:23). Gelovigen dienen echter alleen te zoeken naar *de wil van God* in hun leven (Kol. 1:9). Enerzijds geldt dat het *God* is, Die naar Zijn welbehagen zowel het willen als het werken in ons werkt. Anderzijds moeten wij *zelf* de behoudenis bewerken, of uitwerken (Fil. 2:12-13).

2.8. Het schaamtegevoel en de bekleding

Vóór de zondeval schaamden Adam en Eva zich niet voor hun naaktheid. Dat gebeurde pas *nadat* zij van de verboden vrucht van de boom van de kennis van goed en kwaad hadden gegeten. Direct nadat zij hadden gezondigd, gaf God hun een geweten, d.w.z. de kennis van goed en kwaad. Dit werd onmiddellijk werkzaam. Hun ogen werden geopend en zij begrepen direct dat zij hadden gezondigd en daardoor niet meer rein voor God stonden. Vanaf dat moment gingen zij ook elkaar met andere ogen zien. Zij schaamden zich voor hun naaktheid en verborgen zich voor God. Hoewel zij zich met vijgenbladeren hadden bedekt, begrepen ze dat ze de Heere God – die regelmatig in de hof wandelde – zo niet onder ogen konden komen. Toen zij de stem van de Heere God weer hoorden, verstopten zij zich in de hoop dat Hij hen niet zou zien. Door hun zonden wilden zij zich aan Hem onttrekken (Gen. 3:7-11).

De profeet Jesaja, die ook wel de evangelist van het Oude Testament wordt genoemd, bracht vele jaren later de gevolgen van de zonde en de schijnbaar goede daden van de mensen als volgt onder woorden: *‘Uw ongerechtigheden maken scheiding tussen u en uw God. Al onze rechtvaardige daden zijn als een bezoedeld kled’* (Jes. 59:2; 64:6).

Het schaamtegevoel dat God aan Adam en Eva en vervolgens aan alle mensen heeft gegeven, is een bewijs dat de mensen weten dat zij niet rein zijn tegenover God, de Schepper. De kleding dient dus niet allereerst ertoe om de mens te beschermen tegen hitte of kou, maar om zich te hullen in een mantel van eigengerechtigheid. Het feit dát we ons kleden, is vooral een gevolg van de zondeval. En de natuurlijke behoefte om zich te bedekken, is sindsdien altijd gebleven!

2.9. Het oordeel over de satan staat vast

De Heere God riep de mens en Adam kwam te voorschijn uit zijn schuilplaats. Daarop vroeg God hem rekenschap van zijn daad af te leggen. De mens gaf God indirect de schuld van zijn daad door te suggereren dat dit niet zou zijn gebeurd, als God hem geen vrouw had gegeven. Vervolgens riep de Heere God Eva ter verantwoording. Zij gaf op haar beurt de slang de schuld van hun zonde. Hierop sprak de Heere God een vloek uit over de slang die door de satan als medium was gebruikt. Voortaan zou de slang op zijn buik gaan en stof eten. Die vloek zal zelfs in de toekomst niet worden opgeheven, wanneer de Messias als Koning op aarde regeert (Gen. 3:8-14; Jes. 65:25).

Vervolgens zei de Heere God dat er vijandschap zou zijn tussen het Nageslacht van Eva en het nageslacht van de slang. Het Nageslacht van de vrouw zou de kop van de slang vermorzelen. De oude slang is de draak, die ook wel de duivel of de satan wordt genoemd. De oude slang zou alleen de hiel van het Nageslacht van de vrouw vermorzelen (Gen. 3:15; Gal. 3:16; Openb. 20:2). De satan heeft indirect een einde gemaakt aan de wandel van de Heere Jezus hier op aarde, door mensen in blinde haat tegen God en Zijn Gezalfde op te zetten, waardoor de Heere Jezus uiteindelijk werd gekruisigd.

Wat de duivel niet wist, is dat hij juist door de dood van de Heere Jezus, die de macht over de dood heeft, zou worden onttroond. Hij is om zo te zeggen in zijn eigen zwaard (de dood) gevallen. Toen hij had gezien dat Jezus uit de dood was opgestaan, wist hij dat hij verloren had. Tot aan de komende, definitieve afrekening is zijn doel alleen nog maar zoveel mogelijk schade toe te brengen aan Gods zaak. In het boek Openbaring lezen we dat hij in eerste instantie tijdens de Grote Verdrukking uit de hemel op aarde wordt geworpen. Enkele jaren later wordt hij gegrepen en voor duizend jaar in de afgrond geworpen. Daarna wordt hij voor een korte tijd losgelaten, om vervolgens opnieuw gegrepen te worden. Dan verdwijnt 'de mensenmoordenaar van het begin af' voor eeuwig in de poel van vuur, d.i. de hel (Hebr. 2:14; Rom. 16:20; Openb. 12:7-10; 20:1-3,10).

2.10. De gevolgen van de zonde 'aan den lijve' zichtbaar

De Heere God zei tegen Eva in de eerste plaats dat het ter wereld brengen van kinderen met moeite en pijn gepaard zou gaan (vele vrouwen zijn in het kraambed gestorven). In de tweede plaats zei God: naar uw man zal uw begeerte uitgaan, en hij zal over u heersen. De vrouw heeft als een zwakker wat de steun en bescherming van de man nodig. Maar vele mannen hebben, tot op de dag van vandaag, die leiding en steun niet gegeven. Ze hebben misbruik van hun positie gemaakt door te heersen over hun vrouwen.

En tegen Adam zei God: *'Omdat u geluisterd hebt naar de stem van uw vrouw en van die boom gegeten hebt waarvan Ik u gebod: U mag daarvan niet eten, is de aardbodem omwille van u vervloekt; met zwoegen zult u daarvan eten, al de dagen van uw leven; dorens en distels zal hij voor u laten opkomen, en u zult het gewas van het veld eten (dit was nieuw!); in het zweet van uw gezicht zult u brood eten, totdat u tot de aardbodem terugkeert, omdat u daaruit genomen bent; want stof bent u en u zult tot stof terugkeren'* (Gen. 3:17-19). Het zou de man dus veel energie kosten om in zijn levensonderhoud te voorzien. Dat was wel wat anders dan een leven in het paradijs! Daarna zou de dag komen dat hij zou sterven.

In Genesis 4:25 wordt Adam bij de geboorte van zijn derde zoon voor het *eerst* bij zijn naam genoemd (zie de NBG-vertaling). Adam betekent: uit de rode aarde genomen. Deze naam laat zien wie en wat de mens is.

Direct na de zondeval noemde Adam de naam van zijn vrouw: Eva. En dat betekent: moeder van alle levenden. Alle mensen die uit haar en uit haar nakomelingen werden geboren, waren echter – vanaf het ogenblik dat zij God ongehoorzaam was geweest – geestelijk dood en ze zouden allemaal moeten sterven. Ondanks haar falen had God echter een bijzonder plan met haar. Zij mocht de draagster van nieuw leven zijn. Adam geloofde dat eens haar Nageslacht zou komen, de Nakomeling die uit haar zou worden geboren, en dat Hij de kop van de slang zou vermorzelen (Gen. 3:20-21).

2.11. Een Rechtvaardige sterft voor de onrechtvaardigen

God vertelt in Genesis dat hij de mens naar Zijn beeld heeft geschapen. De mens is het enige schepsel met een lichaam, een geest en een ziel! Daardoor

kon God een relatie met de mens opbouwen, een relatie waarin de mens ook zijn liefde voor God kon tonen. Zo heeft God het bedoeld (Spr. 8:30-31). Na de zondeval veranderde er van Gods kant niets hieraan. Bij de mens veranderde wel veel. Velen wilden niet meer naar Hem luisteren, geloofden zelfs niet meer in Zijn bestaan. Maar God wilde de oude relatie graag weer herstellen. Dat begon eigenlijk al direct na de zondeval. God doodde Adam en Eva niet vanwege hun ongehoorzaamheid, maar Hij toonde Zijn onveranderlijke liefde voor hen door in hun plaats onschuldige dieren te doden en hen met de huiden daarvan te bekleden.

Hierdoor leerden zij wel de dood kennen. God doodde een offerdier en zij zagen het leven wegvloeien: voor de eerste keer werd bloed zichtbaar. God nam de bekleding van vijgenbladeren weg en bekleedde hun naaktheid met de huid van het gedode dier. Voor de rest van hun leven droegen zij – bij wijze van herinnering – *de dood* als kledingstuk met zich mee. De les voor Adam en Eva, en ook voor ons, was duidelijk. Alleen het bloed en de bekleding van een onschuldige kan de relatie tussen God en de mens herstellen. De dood, het bloed van de Heere Jezus heeft dat uiteindelijk definitief bewerkstelligd. Een Onschuldige, de enige rechtvaardige Mens die ooit heeft geleefd, gaf aan het kruis Zijn bloed voor ons. Wij die onrechtvaardig zijn in Gods ogen worden echter – dankzij het storten van Zijn bloed – volkomen gereinigd van al onze zonden. Zo heeft God het bedacht en zo is het gebeurd. Op het kruis sprak de Heere Jezus Zijn laatste woorden uit: Het is volbracht! De Rechtvaardige is voor onrechtvaardigen gestorven om hen tot God te brengen (1 Petr. 3:18). Rond het begin van onze jaartelling, in de volheid van de tijd, is de beloofde Verlosser door God naar de aarde gezonden (Gal. 4:4). Hoewel ook Hij is geboren uit een vrouw, bleek uit Zijn daden dat Hij totaal anders was dan al de andere mensen die ooit op deze aarde hebben geleefd.

Twee discipelen, die drie jaar lang met Heere Jezus door het land zijn getrokken, typeren deze Rechtvaardige ieder op hun eigen manier, en ook de apostel Paulus heeft dat gedaan:

- Johannes, de man die vaak dicht bij de Heere Jezus was, schreef: *‘zonde is er in Hem niet’* (1 Joh. 3:5);
- Petrus, de man van de daad, heeft geschreven: *‘Hij, Die geen zonde gedaan heeft’* (1 Petr. 2:22);

- Paulus, de man van de kennis, zei van Hem: *'Hem Die geen zonde gekend heeft'* (2 Kor. 5:21).

2.12. God laat Zijn hart zien

Als Adam en Eva, nadat zij van de boom van kennis van goed en kwaad hadden gegeten, ook van de boom van het leven zouden eten, zouden zij in een zondig lichaam blijven leven en tot in alle eeuwigheid de verschrikkelijke gevolgen van hun zonde blijven dragen. Om dit te voorkomen, en mogelijk te maken dat zij en hun nakomelingen alsnog gered konden worden, heeft God hen weggezonden uit de hof van Eden.

Voortaan bewaakten cherubs, met een flikkerend zwaard, de ingang. Ook dit was een daad van liefde, waarmee God de mensen in Zijn hart heeft laten kijken. Hij heeft de redding van de mens op het oog en niet zijn eeuwige veroordeling.

In het Nieuwe Jeruzalem, dat in de toekomst uit de hemel zal neerdalen, is er ook een boom van het leven. Dit is een symbolische verwijzing naar de Heere Jezus. Van de vrucht van déze boom (eigenlijk van Hem dus), staat niet dat zij die de hemelse stad binnengaan niet ervan mogen eten. De andere boom, die van de kennis van goed en kwaad, zal daar helemaal niet meer aanwezig zijn. Het is niet nodig de mens opnieuw te testen, want de satan zal dan voor eeuwig in de hel zijn geworpen. De verderver van Gods mooie schepping krijgt nooit meer de kans om mensen te verleiden (Openb. 22:2, 14; 20:10).

Vragen bij hoofdstuk 2

1. Noem de opdracht voor de mens in de hof van Eden (2.1)?
2. Met welk vier stappenplan probeert de satan mensen tot zonde te verleiden (2.2)?
3. Welke zeven fouten maakte Eva (2.3)?
4. Welke drie dingen beloofde de satan aan Eva (2.4)?
5. Wat was het verschil tussen de zonde van Eva en de zonde van Adam (2.5)?
6. Wat was het gevolg van de eerste twee zonden die in de Bijbel worden genoemd (2.6)?
7. Is de uitdrukking 'de mens heeft een vrije wil' Bijbels (2.7)?
8. Wat gaf God de mens direct nadat zij hadden gezondigd (2.8)?
9. Wat was de consequentie van het feit dat de satan de hiel van het Nageslacht van de vrouw zou vermorzelen (2.9)?
10. Waardoor werden de gevolgen van de zonde aan den lijve zichtbaar voor Eva en Adam (2.10)?
11. Door welke les leerden de eerste mensen de dood kennen (2.11)?
12. Was het een straf van God dat Hij Adam en Eva uit de hof van Eden verdreef (2.12)?

3. De laatste Adam faalde niet

3.1. De drie verzoeken

Er is een groot verschil in de omstandigheden waarin Adam en Eva leefden en met verzoeking te maken kregen, en die waarin de Heere Jezus leefde en verzocht werd. Adam en Eva werden in het paradijs door de satan verzocht onder ideale omstandigheden. Veertig eeuwen later werd de Heere Jezus door dezelfde satan verzocht. Hij was toen helemaal alleen in een dorre, verlaten woestijn – dus in de moeilijkst denkbare omstandigheden. Veertig dagen duurde die tijd van verzoeking, en al die dagen heeft Hij gevast en niet gegeten. Toen Hij ten slotte honger kreeg, kwam de satan bij Hem met drie soortgelijke verzoeken als bij Adam en Eva:

1. natuurlijke lust (*de begeerte van het vlees*). Toen Hij honger had, deed de satan een beroep op Zijn menselijke behoeften en zei: ‘Zeg dat deze stenen broden worden’;
2. wereldse begeerte (*de begeerte van de ogen*). Dit is de prikkel van aardse roem. Op een hoge berg toonde de satan Hem alle koninkrijken van de aarde. Als de Heere Jezus voor de satan zou neerknielen, zou hij alles wat Hij zag aan Hem geven;

3. geestelijke of godsdienstige verzoeking (*de hoogmoed van het leven*). Als Hij van het dak van de tempel zou springen, zouden engelen Hem op de handen dragen. Zo had God het immers gezegd?

De Heere Jezus liet Zich echter niet verleiden. Hij was gehoorzaam aan God, Zijn Vader (Matt. 4:1-11; Luc. 4:1-13; vgl. Deut. 8:3; 6:13, 16; Ps. 91:11-12). Hij weersprak de satan door op de juiste wijze uit Gods Woord te citeren. Maar de satan sprak ook hier weer *halve* waarheden. We zullen erop bedacht moeten zijn dat hij ons op soortgelijke wijze kan benaderen. We zullen daarom goed moeten weten wat er wél in de Bijbel staat en wat niet.

Nadat Christus 33 jaar lang door de satan was gevolgd en meerdere malen was verzocht, kon Hij terecht van Zichzelf zeggen: *'De overste van de wereld heeft geen macht over Mij (of: vindt in Mij niets)'*. Hij is de enige Mens die heeft kunnen zeggen: *'Ik doe altijd wat Hem welgevallig is'* (Joh. 14:30; 8:29).

3.2. Christus heeft het laatste woord: Ik ben

Het is niet verwonderlijk dat we Adam horen zeggen, nadat hij had gezondigd en tegenover God rekenschap moest afleggen van zijn poging om zich te verstoppen: *'Ik hoorde Uw stem in de hof en ik werd bevreesd, want ik ben naakt'*. Het zijn de eerste woorden die we in de Bijbel lezen, die de mens tegen God zegt (Gen. 3:10).

De laatste woorden in de Bijbel die de Heere Jezus tegen een mens heeft gezegd, waren de woorden die Johannes te horen kreeg, toen hij als dood aan Zijn voeten lag: *'Wees niet bevreesd, Ik ben de Eerste en de Laatste, en de Levende, en Ik ben dood geweest, en zie, Ik ben levend tot in alle eeuwigheid. En Ik heb de sleutels van het rijk van de dood en van de dood zelf'* (Openb. 1:17-18). Deze woorden van de Heere Jezus tonen Gods grote genade en eeuwige liefde voor mensen.

3.3. Door één mens kwam de zonde in de wereld

Toen Adam 130 jaar had geleefd, verwekte hij *een zoon naar zijn gelijkenis*. Hoewel de mens, zoals gezegd, naar het beeld van God en Zijn gelijkenis is

gemaakt, is dit niet meer duidelijk zichtbaar. De mensen die na de zondeval werden geboren, lijken allemaal op hun in de zonde gevallen voorvader Adam. Daarom zijn alle mensen reeds zondaars bij hun *geboorte* (Gen. 5:1-5). Paulus zegt: *'(...) zoals door één mens de zonde in de wereld is gekomen, en door de zonde de dood, en zo de dood over alle mensen is gekomen'* (Rom. 5:12).

Doordat het hele menselijke geslacht afstamt van het eerste mensenpaar, hebben alle mensen een zondige natuur van hen geërfd. En doordat alle mensen deze zondige natuur hebben geërfd, zondigen zij ook allemaal. En als gevolg daarvan sterven alle mensen. De Bijbel zegt: *'Er is niemand rechtvaardig, ook niet één, er is niemand die verstandig is, niemand, die God zoekt. Allen zijn zij afgedwaald, samen zijn zij nutteloos geworden. Er is niemand die goeddoet, er is er zelfs niet één'* (Rom. 3:10-12; Ps. 14:2-3).

Salomo beschreef de toestand van de ongelovige mensen als volgt: *'Voorzeker, er is geen mens rechtvaardig op aarde, die goeddoet en niet zondigt'* (Pred. 7:20). Toen koning David zijn leven in het licht van God bekeek, kwam hij tot de conclusie: *'Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen'* (Ps. 51:7). En Job riep uit: *'Wie zal een reine geven uit een onreine?'* En: *'Wat is de sterveling, dat hij zuiver zou zijn, en dat hij, geboren uit een vrouw, rechtvaardig zou zijn?'* (Job 14:4; 15:14).

Als mensen eerlijk naar zichzelf kijken, moeten zij toegeven dat zij telkens dingen doen die niet goed zijn. Er woont geen goed in hen en hun hart is geneigd tot alle kwaad. Zodat zij met Paulus moeten constateren: *'mijn ik, het vlees, is verkocht onder de zonden'*. En vervolgens uitroepen: *'Ik, ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam van deze dood?'* (Rom. 7:14-26).

3.4. De onverdiende gave van Christus

God wil echter niet alleen dat mensen hun eigen hart leren kennen, maar ook dat zij *Hem* leren kennen. En als dat een feit is, ontdekt men dat Hij ons juist wil verlossen uit dat 'lichaam van de dood'. Jesaja vertolkt wat in het hart van God is, als hij zegt tot Israël: *'En daarom wacht de Heere, opdat Hij u genadig zal zijn; en daarom zal Hij Zich verheffen om Zich over u te ontfermen. Voorzeker de Heere is een God van recht. Welgelukzalig zijn allen die Hem verwachten'* (Jes. 30:18).

In de eerste acht hoofdstukken van de brief aan de Romeinen legt Paulus uit dat God niet alleen de zonden vergeeft, maar dat Hij bovendien mensen vrijspreekt en dus *rechtvaardig* verklaart. Dat houdt in dat Hij hen behandelt alsof zij nooit hadden gezondigd! Maar hiertoe moest Zijn Zoon, de Heere Jezus, wel naar de aarde komen. De apostel zegt: *'Hoe schrill steekt de zonde van de mens af tegen de genade van God! Door de schuld van één mens, Adam, zijn de mensen gestorven. Maar hoog boven alles uit torent de genade van God voor alle mensen, de onverdiende gift van die ene mens Jezus Christus. Die Zijn eigen leven opofferde om tallozen van de dood te redden. Met die gift is het anders dan met de zonde van Adam. Door die ene zonde zijn velen veroordeeld. Maar door die ene gift van genade in Christus zijn velen vrijgesproken (gerechtvaardigd), hoewel zij dit niet hadden verdiend. Door de overtreding van die ene mens kreeg de dood de wereld in zijn macht. Hoeveel meer is er door die andere mens, Jezus Christus, gebeurd! Door Zijn overvloedige genade is vrij spraak mogelijk geworden. Zoals de ongehoorzaamheid van Adam tot gevolg had dat de mensen zondaars werden, is het gevolg van de gehoorzaamheid van Christus dat tallozen rechtvaardig worden verklaard'* (Rom. 5:15-19 Het Boek).

3.5. Eén Middelaar voor allen

Mensen kunnen dus alleen worden gered op grond van het offer van de Heere Jezus, en niet door hun eigen daden. Als zij zich tot God bekeren en geloven in het verzoeningswerk van de Heere Jezus, verklaart God hen rechtvaardig. Helaas laten niet alle mensen zich met God verzoenen, hoewel Hij wel allen hiertoe oproept (Rom. 3:21-26; 2 Kor. 5:18-21).

Aan Timoteüs, die deze boodschap verder moest doorgeven, schrijft Paulus: *'Want dat is goed en welgevallig in de ogen van God, onze Zaligmaker, Die wil dat alle mensen zalig worden en tot kennis van de waarheid komen. Want er is één God. Er is ook één Middelaar tussen God en mensen, de Mens Christus Jezus. Hij heeft Zich gegeven als een losprijs voor allen'* (1 Tim. 2:4-6).

Dat God wil dat alle mensen worden gered, benadrukt de Heilige Geest ook door Petrus: *'De Heere heeft geduld met ons en wil niet dat enigen verloren gaan, maar dat allen tot bekering komen'* (2 Petr. 3:9).

Vragen bij hoofdstuk 3

1. Wat is de overeenkomst en wat is het verschil tussen de verzoeking door de satan toen hij Adam en Eva verzocht, en toen hij de Heere Jezus verzocht (3.1)?
2. Wat is het eerste wat we de mens tegen God horen zeggen, en wat is het laatste wat we de Heere Jezus tegen een mens horen zeggen (3.2)?
3. Hoe komt het dat alle mensen een zondige natuur hebben (3.3)?
4. Wat is overeenkomst tussen de zonde van Adam en de genade van God (3.4)?
5. Waardoor kunnen alle mensen zalig worden, d.i. gered worden, en wil God dit ook? Wat vraagt God van hen (3.5)?

4. Nieuw leven voor dode zondaars

4.1. Het bloed, het Woord, het geloof

In de Bijbel, het Woord van God, kunnen we lezen hoe God zonden vergeeft en hoe Hij Zich daardoor met mensen kan verzoenen. Daarvoor zijn drie dingen nodig:

1. het bloed, *de grondslag*;
2. het Woord van God, *het middel*;
3. het geloof, *het kanaal* waardoor God de mens genade schenkt.

Het *bloed* van de talrijke dieren die op aanwijzing van God in de tabernakel en later in de tempel werden geslacht, kon de zonden van de mensen niet wegnemen. Dat bloed zorgde voor een tijdelijke bedekking van de zonde. Daarom moesten de Israëlieten, elke keer nadat zij gezondigd hadden, opnieuw gaan offeren. Het bloed van de dieren was wel een verwijzing naar het Lam van God, de Heere Jezus, die Zichzelf zou opofferen in de dood (Hebr. 10:2-14). Alleen *Zijn bloed* was in staat de zondaar rein te maken. Op grond daarvan ziet God de geredde mens nu als een rechtvaardige, die volkomen gereinigd is door het bloed van Christus (Rom. 5:8-11; Kol. 1:19-22; 1 Joh. 1:8; 2:2).

Het *Woord van God*, de Bijbel, heeft een reinigende werking op iedereen die daarin leest. Het is als een waterstroom die door een vergiet loopt. Dat water

maakt schoon, maar het blijft er niet in. Je onthoudt niet alles wat je leest, maar je wordt er wel schoon van (Joh. 13:1-20; Ef. 5:26; Tit. 2:11-14).

Door het *geloof* kan ieder mens deel krijgen aan de reiniging en de vergeving van de zonden, en in Gods ogen een rechtvaardige worden (Hand. 13:38-39; Rom. 5:1).

4.2. Het spreken van God

Om Zichzelf en Zijn normen en waarden aan ons bekend te maken, spreekt God tot de mensen. Dit gebeurt op verschillende manieren:

- Na de zondeval heeft elk mens van God een geweten ontvangen om te kunnen onderscheiden wat goed en wat kwaad is. Door dit geweten spreekt God ieder mens aan (Gen. 3:10-11, 22; Rom. 2:14-16);
- God spreekt ook tot ieder mens door de schepping, de natuur die ons omringt. Hierin kan ieder mens de eeuwige kracht en goddelijkheid van God opmerken (Rom. 1:19-20; vgl. Ps. 19:1-7). Daardoor is er niemand te verontschuldigen;
- Verder spreekt God soms tot mensen in een droom, een visioen of door een nachtgezicht. Dat gebeurt ook in deze tijd, vooral in landen waar mensen niet beschikken over de Bijbel (Job 33:14-18);
- Vandaag spreekt God vooral tot de mensen door Zijn Woord, de Bijbel. Vroeger sprak Hij door de profeten en door de Heere Jezus op aarde. Door de Bijbel zelf te lezen, of naar anderen te luisteren die het Woord van God uitleggen, spreekt God ook vandaag tot ons (Ps. 19:8-15; 119:130, 160; Rom. 2:12; Hebr. 1:1). Door de woorden uit de Bijbel en door de kracht van de Heilige Geest overtuigt God mensen ervan dat zij zondaars zijn en de Verlosser nodig hebben (Joh. 16:8-9; Rom. 10:8-15).

4.3. Zonder zaad geen vrucht

Zoals voor de natuurlijke bevruchting zaad nodig is, gebruikt God voor de nieuwe geestelijke geboorte (of: wedergeboorte) ook 'zaad'. Hij zaait namelijk

Zijn Woord in de harten van de mensen. Het zaad is altijd hetzelfde, maar de plaats waar het zaad terecht komt kan heel verschillend zijn. Het brengt alleen vrucht voort, als het in de goede aarde is gezaaid. Dat wil zeggen: in een goed hart, een hart dat bereid is de blijde boodschap van Gods genade te ontvangen (Matt. 13:1-8, 18-23; Marc. 4:1-9, 13-20; Luc. 8:4-8, 11-15).

Het grote verschil tussen bijvoorbeeld bloemenzaad en het zaad van Gods Woord is, dat het eerste opgroeit en later sterft, maar het laatste eeuwig blijft bestaan. Dat zaad van God is een beeld van het spreken van God, met name door middel van de Bijbel. De evangelieboodschap die nog steeds wordt verkondigd, doet niet altijd direct zijn werk. Soms duurt het jaren voordat de vrucht zichtbaar wordt. Maar God heeft beloofd dat het woord dat Hij uitstrooit, nooit leeg zal terugkeren (Jes. 55:8-11; 1 Petr. 1:23-25).

4.4. God redt mensen

In de drie gelijkenissen van Lucas 15 – die overigens bij elkaar horen – zien we dat zowel God de Vader, God de Zoon, en God de Heilige Geest betrokken zijn bij de redding van een zondaar:

1. *Het werk van de Zoon* (Luc. 15:1-7). De Heere Jezus, de Zoon van God is de Goede Herder. Hij zoekt het verlorene op, draagt het op Zijn schouders en brengt het thuis. Het verloren schaap is een beeld van de mens, die van God is afgedwaald en uit zichzelf de weg niet kan terugvinden.
2. *Het werk van de Heilige Geest* (Luc. 15:8-10). De vrouw is een beeld van de Heilige Geest, die Zijn getuigenis in deze donkere wereld doet uitgaan, de zondaar zoekt en hem in Gods licht brengt. De verloren penning spreekt van de mens, die naar Gods beeld is geschapen. Dit beeld is niet meer zichtbaar. Door het werk van de Heilige Geest zal de verlorene zondaar straks gelijkvormig worden aan het beeld van de Heere Jezus (Rom. 8:29).
3. *Het werk van de Vader* (Luc. 15:11-32). In de vader zien we God de Vader, die op de zondaar wacht en hem liefdevol opwacht als hij terugkeert en tot Hem komt. Door de 'magnetische kracht' van de liefde van de vader besluit de zoon op te staan en terug te keren naar huis.

4.5. Wat is bekering?

Zowel de bekering als de wedergeboorte worden door God bewerkt. Hoewel er een nauw verband bestaat tussen die twee, is er toch ook onderscheid. Bij de bekering ligt de volle verantwoordelijkheid bij de mens, die zich tot God moet wenden. Bij de wedergeboorte zien we dat God nieuw leven in het hart van een mens bewerkt. Bij de bekering merken we twee zaken op: een verandering van gemoed en een verandering van richting. Een voorbeeld zien we op de Pinksterdag. De Joden die luisterden naar de toespraak van Petrus, werden diep in hun hart geraakt en riepen toen berouwvol uit: 'Wat moeten wij doen?' Het antwoord was: 'Bekeer u!' (Hand. 2:38; 3:19). Deze oproep van God tot bekering klinkt door heel de Bijbel heen. Mensen moeten:

- (a) berouw (= gemoedsverandering) tonen, en
- (b) zich tot God keren of bekeren.

Jesaja leerde het volk: *'Laat de goddeloze zijn weg verlaten, de man van ongerechtigheid zijn gedachten. Laat hij zich bekeren tot de Heere, dan zal Hij Zich over hem ontfermen'* (Jes. 55:6-8). Dit kunnen we ook leren uit de gelijkenis van de verloren zoon. Hij komt tot zichzelf en neemt vervolgens het besluit om tegen zijn vader te zeggen: *'Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u, ik ben niet meer waard uw zoon te heten'*. Daarna voert hij dit besluit uit (Luc. 15:11-20).

Bij de bekering horen de volgende vier zaken, die we in deze gelijkenis terugvinden:

1. zich tot God wenden, naar God teruggaan (ik zal opstaan en naar mijn vader gaan);
2. de zonden aan God belijden (ik heb gezondigd);
3. berouw tonen over de zonden (ik ben niet waard uw zoon te heten);
4. breken met de zonde en een einde maken aan een losbandig leven.

De voorwaarde om vergeving van zonden te krijgen, is oprecht berouw tonen en een schuldbelijdenis uitspreken. Dat zei God ook tegen het volk Israël: *'Bekeer u, Israël, tot de Heere, uw God, want u bent gestruikeld door uw*

ongerechtigheid. Neem deze woorden met u mee, bekeer u tot de Heere. Zeg tegen Hem: Neem alle ongerechtigheid weg' (Hos. 14:1-3).

Van sommige gelovigen te Korinte had Paulus gehoord dat zij geen berouw toonden over de zonden die zij vroeger hadden bedreven, hoewel zij niet meer daarin leefden. Berouw tonen is één van de voorwaarden voor een echte bekering (Ps. 32 en 51; Spr. 28:13; Hand. 19:18-19; 2 Kor. 12:21; 1 Joh. 1:9).

4.6. Wat is wedergeboorte?

Op het moment van de bekering vindt er een grote verandering plaats in het leven van mensen in hun relatie met God. Op het moment dat zij zich in het geloof tot God bekeren, worden zij opnieuw geboren en ontvangen zij het eeuwige leven. Het eeuwige leven is niet alleen eeuwig voortbestaan. We weten dat het lichaam sterft, maar de ziel van de mens is en blijft onsterfelijk. Maar het eeuwige leven heeft in de Bijbel nog een andere betekenis, namelijk het kennen van *Christus* die Zelf dat eeuwige leven is (Joh. 17:3). Zonder Hem is er geen eeuwig leven mogelijk.

In het nachtelijke gesprek met Nicodemus heeft Jezus uitgelegd dat de nieuwe geboorte de voorwaarde is om het koninkrijk van God binnen te kunnen gaan; en ook hoe God dit bewerkt. Nicodemus was een vooraanstaand theoloog onder zijn tijdgenoten. Hij begreep niet wat opnieuw geboren worden inhield, hoewel hij dat uit de Schriften had kunnen afleiden (vgl. Jes. 4:4; Ezech. 36:25-26). Voor de natuurlijke geboorte is de wil van de man nodig. Om de nieuwe geboorte tot stand te brengen, gebruikt God Zijn Woord en Zijn Geest. Opnieuw geboren worden wil niet zeggen opnieuw in de moederschoot ingaan, maar op een geheel nieuwe wijze en vanuit een geheel nieuwe bron geboren te worden: namelijk uit God.

Om dit duidelijk te maken, gebruikt de Heere Jezus een illustratie: de koperen slang (Num. 21:5-9; Joh. 3:14). Tijdens de woestijnreis kreeg het volk Israël een afkeer van het manna, dat God hun elke dag schonk. Hierop zond de Heere giftige slangen onder het volk die hen beten, zodat velen stierven. Nadat zij hun zonde hadden beleden, gaf de Heere aan Mozes de opdracht een koperen slang te maken en deze op een staak te plaatsen. Wanneer een slang een

Israëliet had gebeten, zou hij binnen korte tijd sterven. Maar wanneer hij zijn blik richtte op de koperen slang, bleef hij in leven.

Elk mens is gebeten door 'de oude slang', d.i. de duivel. Hij heeft het gif van de zonde in ons gespoten. Het gevolg daarvan is dat alle mensen sterven. Als God niet had ingegrepen, zou elk mens na het sterven definitief van Hem gescheiden zijn. Om mensen te genezen van deze dodelijke beet heeft God uit liefde voor ons Zijn Zoon, de Heere Jezus, gezonden. De Heere Jezus legt in Johannes 3 uit dat, zoals Mozes de slang in de woestijn heeft verhoogd, het ook nodig was dat de Zoon des mensen zou worden verhoogd. Hij is gestorven aan het kruis in de plaats van schuldige zondaars, die geen ander uitzicht hadden dan de dood. Als echter een mens, wie dan ook, in geloof ziet op de Heere Jezus aan het kruis en erkent dat Hij daar hing in zijn of haar plaats, ontvangt hij of zij nieuw leven. Op datzelfde moment wordt men opnieuw geboren en krijgt men het eeuwige leven (Joh. 3:1-18; 1 Kor. 4:15; 6:11; Tit. 3:5; Jak. 1:18; 1 Petr. 1:3, 23).

4.7. De zonde is weg, er is zekerheid in je hart

In de Bijbel kunnen we uitgebreid lezen wat God met onze zonden doet, zodra we die aan Hem belijden en ermee breken:

- *Hij vergeeft al hun zonden (Ps. 32:5).*
- *Hij doet de overtredingen van ons weg, zover het oosten van het westen verwijderd is (Ps. 103:12).*
- *Hij werpt de zonden achter Zijn rug (Jes. 38:17).*
- *Hij vaagt al hun overtredingen weg als een nevel, en hun zonden als een wolk (Jes. 44:22).*
- *Hij werpt al hun zonden in de diepte van de zee (Mi. 7:19).*
- *Hij vergeeft hun ongerechtigheden en denkt niet meer aan hun zonden (Jer. 31:34).*

Wij leiden als gelovigen daarna geen leeg bestaan, maar ontvangen van God uit de volheid van Zijn hart 'genade op genade' (Joh. 1:16). Als wij ons tot God

bekeren en de Heere Jezus en Zijn offer in het geloof aannemen, ontvangen wij de Heilige Geest inwonend. Wij krijgen de zekerheid van de verlossing, en daardoor is er blijdschap in ons hart (Hand. 5:32; 11:16-17; Gal. 3:2; 5:22; Ef. 1:13). Bovendien zijn allen die de Heere Jezus als hun Verlosser in het geloof hebben aangenomen, kinderen van God geworden (Joh. 1:12; Rom. 8:14-17; Gal. 4:6-7; Ef. 1:5).

4.8. De nieuwe mens zondigt niet

Als iemand opnieuw geboren is, bezit hij leven uit God. Dit nieuwe leven kan een kind van God, een waar gelovige, nooit meer kwijtraken. In Christus is hij of zij een nieuwe schepping geworden (2 Kor. 5:15-19; Ef. 2:15). De gelovige kan niet verloren gaan, daar staat de goede Herder persoonlijk garant voor. Maar hij kan wel afdwalen en mist dan de blijdschap van het leven als een kind van God (Joh. 10:28). De wedergeboren mens leeft nog niet in alle opzichten in de toestand die God heeft bedoeld. Zijn vlees, zijn zondige ik, speelt hem nog voortdurend parten.

Het nieuwe leven, de nieuwe natuur die wij hebben ontvangen, kan echter niet zondigen (1 Joh. 2:29; 3:9; 4:7; 5:1, 4, 18). De verantwoordelijkheid van de christen is 'in Hem' te blijven, in de Heere Jezus. Als je dicht bij God leeft, laat je je niet meer zoals vroeger overheersen door de zonde (1 Joh. 3:6; 5:18). Wij zijn met Christus gestorven, en ook met Christus opgestaan in een nieuw leven. Het vlees is nog niet dood; dat komt straks, als we door de opstanding uit de doden daadwerkelijk een nieuw lichaam krijgen. Maar door het nieuwe leven dat de gelovige bij de wedergeboorte heeft ontvangen en de kracht van de Heilige Geest, kan hij zijn lichaam in dienst van God stellen en hoeft hij zich niet langer te laten overheersen door de zonde (Rom. 6:4-14; 12:1-2).

De christen is dus niet meer *in het vlees*, hij is een nieuwe mens geworden met een nieuwe natuur die niet kan zondigen. Maar als hij de zonde toelaat in zijn leven, dan leeft hij *naar het vlees*, dus zoals vroeger volgens zijn oude natuur (Rom. 8:9, 12).

4.9. Een gelovige kan afdwalen

Hoewel een gelovige niet *hoeft* te zondigen, leert de praktijk dat dit toch gebeurt. Een gelovige kan afdwalen en zelfs in zonde gaan leven. Dit betekent dat hij niet de weg gaat die God met hem wil gaan, maar een eigen weg zonder God. In zo'n situatie kunnen andere gelovigen soms niet meer zien of zo iemand werkelijk een gelovige is. Het is niet duidelijk of hij opnieuw geboren is, dus of hij een heilige of een schijnheilige is. Is het goede zaad destijds wel in de goede aarde gevallen? Dat iemand echt wedergeboren is, moet blijken uit zijn daden. Immers aan de vruchten kent men de boom!

Als een gelovige is afgedwaald, dan ervaart hij niet langer de gemeenschap met God en met andere gelovigen (1 Joh. 1:3-9). Als hij heeft gezondigd, dan dient hij zich te realiseren dat de Heere Jezus ook voor *die* zonde moest sterven. Een gelovige zondigt niet goedkoop. Hij weet namelijk dat elke zonde het lijden van de Heere Jezus heeft vergroot. Als een Israëliet in het Oude Testament, dus onder de wet, zich realiseerde dat hij had gezondigd, dan moest hij zijn zonde erkennen en hiervoor een offer brengen. Voordat het dier werd gedood, moest hij zijn handen op de kop van het offer leggen. Door deze handeling maakte de offeraar zich symbolisch één met het offerdier, dat in zijn plaats voor zijn zonde moest sterven (Lev. 4:24, 29). Wat een Israëliet dus letterlijk moest doen, dat moet iemand die nu zondigt in figuurlijke zin doen: hij moet zijn handen symbolisch op de Heere Jezus als zijn Plaatsvervanger leggen. Daarmee geeft hij aan dat ook die zonde op Hem is gelegd, en hij dankt de Heere dat Hij zijn plaats wilde innemen en ook voor de nu beleden zonde aan het kruis is gestorven.

Vragen bij hoofdstuk 4

1. Welke drie dingen zijn nodig, opdat God de zonden kan vergeven (4.1)?
2. Kan iemand zeggen: God heeft nooit tot mij gesproken (4.2)?
3. Wat wordt bedoeld met het zaad van het evangelie (4.3)?
4. Hoe is God als Vader, als Zoon en als de Heilige Geest betrokken bij het redden van mensen (4.4)?
5. Wanneer vonden de twee aspecten van bekering in jouw leven plaats (4.5)?
6. Wanneer wordt iemand opnieuw geboren (4.6)?
7. Als mensen hun zonden belijden en ermee breken, wat doet God dan met hun zonden (4.7)?
8. Kan de nieuwe natuur, die we krijgen na bekering en wedergeboorte, zondigen (4.8)?
9. Als een gelovige is afgedwaald, wat ervaart hij dan niet meer (4.9)?

5. De geestelijke opvoeding

5.1. Kinderen hebben opvoeding nodig

Alle kinderen hebben voedsel nodig om te groeien; dat krijgen ze van hun ouders. Ouders zullen hun kinderen ook willen helpen om volwassen te worden. Behalve voeding is er ook opvoeding nodig, en dat gaat niet vanzelf. Gelovige ouders zullen hun kinderen waarden en normen bijbrengen, die de Bijbel ons voorhoudt. Precies zoals Gods Woord zegt, is daartoe soms een corrigerende hand nodig. In de Bijbel lezen we niet anders. Telkens als Gods volk de verkeerde weg inslaat, laat God van Zich horen. De Heere moet Zijn volk dan bestraffen.

Salomo spreekt ook hierover. Het is niet alleen nuttig dat kinderen zich laten gezeggen door de vermaning van hun ouders, maar het is nog veel belangrijker dat gelovigen de vermaning en bestraffing van God aanvaarden (Spr. 1:7-8; 3:11-12; 13:1). *‘Want een gebod is een lamp, en onderricht is een licht, bestraffingen en vermaning zijn de weg van het leven’. (...)* *‘vermaning is onaangenaam voor wie het pad verlaat, en wie bestraffing haat, zal sterven’* (Spr. 6:23; 15:10).

Zoals kinderen in het gezin dus door hun ouders worden gevoed en opgevoed, gebeurt dit ook in de familie van Gods kinderen. In deze familie worden geestelijke kinderen verwekt en opgevoed. Voorbeelden hiervan vinden we in de brieven van Paulus, als hij schrijft aan degenen die door zijn dienst tot geloof zijn gekomen. Hij zegt dan o.a. het volgende: *‘Ik schrijf deze dingen niet om u te beschamen, maar als mijn geliefde kinderen wijs ik u terecht. Want al had u*

tienduizend leermeesters in Christus, daarmee hebt u nog niet vele vaders; in Christus Jezus heb ik u immers door het evangelie verwekt. Ik roep u er dus toe op: word mijn navolgers. Daarom heb ik Timoteüs naar u toe gestuurd, die mijn geliefde en trouwe zoon is in de Heere. Hij zal u in herinnering brengen mijn wegen, die in Christus zijn' (1 Kor. 4:14-17).

Aan de gelovigen in Tessalonica schrijft hij: *'Wij zijn in uw midden vriendelijk geweest, zoals een voedster haar kinderen koestert. Wij waren zo vol verlangen naar u (...). Zo weet u hoe wij elk van u afzonderlijk opwekten en aanmoedigden, net als een vader zijn kinderen. Wij riepen ertoe op waardig te wandelen voor God, Die u roept tot Zijn Koninkrijk en heerlijkheid' (1 Tess. 2:7-12).*

Ook Onesimus was door Paulus in zijn gevangenschap verwekt. Als pasbekeerde moest hij nog een heleboel leren. We zien dat Paulus op een fijngevoelige manier gelovigen opvoedt om het nieuwe leven te leven (Filemon: 10). Wij kunnen nog veel van hem leren.

5.2. Wat is tucht?

Veelal wordt bij tucht gedacht aan *straf*. Maar die gedachte is niet juist, want straf heeft te maken met *vergelding*. Tucht heeft juist te maken met opvoeding, de groei naar volwassenheid – ook in het geloof. Volgens Kramers' woordenboek betekent tucht: strenge orde of het beheersen van verkeerde neigingen. Diverse vertalingen vertalen bestraffen met tuchtigen.

In de oudheid hadden rijke Grieken en Romeinen speciaal slaven in dienst om hun kinderen op te voeden en te onderwijzen. Zij gaven aan hoe de slaven dit moesten doen; zij stelden de regels vast en de slaven voerden die uit. Deze slaven werden ook wel tuchtmeesters genoemd, wat opvoeder of pedagoog betekent. Een tuchtmeester was dus iemand die toezicht hield en het kind begeleidde in het leren en de opvoeding. Tucht heeft in onze tijd dus een andere klank gekregen; bij ons is het veel meer straffen dan opvoeden.

Als een gelovige afdwaalt en zijn zondige daden voor God niet veroordeelt, kan God hem onder het oordeel brengen. De Bijbel spreekt dan van bestraffing of tuchtiging. Het doel daarvan is altijd de afgedwalde weer op het goede pad te brengen. Hiervoor gebruikt God soms tegenslag, ziekte of andere moeilijkheden. Maar let nu goed op: dit mag niet omgedraaid worden.

Genoemde omstandigheden hoeven *niet altijd* het gevolg te zijn van de afdwaling van een gelovige (1 Kor. 11:32).

5.3. Israël als voorbeeld van geestelijke opvoeding

Hoe gaan we nu om met zonden van onszelf en met zonden van anderen? Als de relatie met God en met anderen (gelovigen) door de zonde is verstoord, kan dat niet zo blijven. In de Bijbel worden vele voorbeelden hiervan gegeven en er staan ook aanwijzingen bij. Paulus zegt over de gebeurtenissen die Israël zijn overkomen, met name in de woestijn, het volgende: *'En deze dingen zijn gebeurd als voorbeelden voor ons, opdat wij niet zouden verlangen naar kwade dingen, zoals ook zij verlangd hebben. (...) Al deze dingen nu zijn hun overkomen als voorbeelden voor ons, en ze zijn beschreven tot waarschuwing voor ons, over wie het einde van de eeuwen gekomen is'* (1 Kor. 10:6, 11).

Het volk Israël heeft in het verleden de Heere God vele malen de rug toegekeerd. Doordat zij telkens afdwaalden van Zijn geboden, heeft Hij hen vaak moeten vermanen en bestraffen. Vaak gaf Hij hen tijdelijk over in de macht van omringende landen. Als zij dan een tijd lang waren onderdrukt en uitgebuit, begonnen zij weer tot God te roepen. Soms had de vermaning een positief effect, zoals bijvoorbeeld Jesaja getuigt: *'Heere, in de benauwdheid hebben zij U gezocht, een fluisterend gebed uitgestort, toen Uw vermaning over hen kwam'* (Jes. 26:16).

Helaas was het resultaat steeds van tijdelijke aard. Want hoewel de Heere Zijn volk veel heeft horen klagen over Zijn bestraffingen, hadden die meestal niet het beoogde effect. Desondanks heeft Hij hen vele malen opgeroepen naar Hem te luisteren: *'Ik zei: nu zult u Mij zeker vrezen, u zult de vermaning aanvaarden, opdat haar woning niet uitgeroeid zou worden, hoe Ik haar ook gestraft zou hebben. Toch waren ze er vroeg bij, zij hebben totaal verderfelijke gehandeld'* (Jer. 31:18; Sef. 3:7).

5.4. Het doel van geestelijke opvoeding

We hebben al eerder gezien dat mensen die God eens uit vrije wil en van harte hadden gediend, toch begonnen af te dwalen. Als dit door anderen wordt opgemerkt, moeten die hun verantwoordelijkheid hierin nemen. Zij moeten hem of haar proberen terug te winnen. Doen zij dit niet, dan worden zij door God medeverantwoordelijk ervoor gehouden dat het met die persoon verkeerd gaat. Je kunt iemands ziel redden van de dood door te *bidden* en *terecht te wijzen* (Jak. 5:20).

Doen wij in zo'n geval niets, of worden de zonden voor anderen niet openbaar (dat kan natuurlijk ook), dan zal God ongetwijfeld Zelf deze persoon op de een of andere manier aanspreken.

Tuchtigen, bestraffen, corrigeren is op zich nooit het einddoel. Maar meestal ervaren we het wel als vervelend of vernederend. Toch zullen een goede vader en moeder dit doen met hun kinderen, zodat ze leren gehoorzamen en dingen die slecht voor hen zijn, niet meer praktiseren. Ze doen dit opdat de kinderen zich zullen gedragen op een manier, waarvan de ouders overtuigd zijn dat het tot het welzijn van de kinderen is (Hebr. 12:10a). God bestraft Zijn kinderen immers ook tot hun nut, opdat zij aan Zijn heiligheid deel krijgen. Dat wil zeggen dat de relatie tussen God en de betreffende persoon weer hersteld wordt en hij of zij weer dicht bij Hem leeft (Hebr. 12:10b). Want de kinderen die Hij liefheeft, bestraft en tuchtigt de Heere.

Soms is het dus nodig dat ouders hun kinderen bestraffen. Hoewel dit voor hun eigen bestwil is, wordt dit niet altijd zo ervaren. Vooral ook doordat aardse vaders met hun bestraffing bij de opvoeding fouten maken. Maar dit is bij God *niet* het geval. Op het moment dat je een bestraffing of correctie van Godswege moet ondergaan, brengt het geen blijdschap in je leven, maar droefheid. Maar later brengt het voor hen die erdoor geoefend zijn, een vreedzame vrucht van gerechtigheid.

Hoe gaan we hiermee om? Je kunt namelijk een goddelijke bestraffing *gering* achten, of je kunt eronder *bezwijken*. Maar je kunt er ook door *geoefend* worden. Dit laatste is het doel dat God wil bereiken (Hebr. 12:5-13). Vele mensen krijgen moeite en zorg in het leven te verwerken. Er zijn dingen die ons, soms zonder aanwijsbare redenen, overkomen. Eén ding mogen wij weten

en vasthouden: God weet ervan. Hij heeft het toegelaten dat we in die moeite terecht zijn gekomen.

Dit hebben ook de gelovige Israëlieten ondervonden in de begintijd van de gemeente. Doordat zij de Heere Jezus volgden en in Hem geloofden, hebben zij allerlei ontberingen moeten ondergaan. Sommigen werden beroofd van hun bezittingen, hun vrijheid of zelfs van hun leven. Al de heiligen die worden beschreven in Hebreeën 11 konden het, ondanks het zware lijden, volhouden door in het geloof te zien op Christus. Zo hebben zij een goed getuigenis gekregen en hebben zij God behaagd. In uitermate moeilijke omstandigheden kon God de vrucht van heiliging oogsten.

Het gevaar dreigde dat de Hebreeën door de omstandigheden zouden afwijken en moedeloos zouden worden. Maar God wilde hun leren om alles wat hun overkwam, te gaan zien als een bewijs dat God Zich met hen bezighield en hen liefhad (Hebr. 12:5vv.). Deze les is vaak moeilijk te leren. Maar zij die moeten en kunnen verdragen, zijn vaak ook krachtige getuigen tegenover anderen. Zij tonen dat God altijd kracht geeft naar de mate van het lijden. En daardoor bereikt Hij een veel hoger doel dan met het corrigerende optreden zelf.

In Efeziërs 5:25-27 vertelt Paulus dat Christus de gemeente voor Zichzelf apart stelt, haar heiligt. Zijn Woord is als een reinigend bad. Hij wil dat zij zonder smet of zonder rimpel of iets dergelijks zal zijn. Hoe wij met dit water van het Woord moeten omgaan, kunnen wij leren door een illustratie uit de dierenwereld. Een eend acht het regenwater gering, hij schudt het van zijn veren en zwemt verder. Een kip wordt heel zielig als hij met water in aanraking komt, en hij kruipt weg in een hoekje. Een merel ondergaat het 'waterbad' heel anders: het deert hem niet, want hij zingt ondanks de regen het hoogste lied. Hij ervaart het water waarschijnlijk als een verfrissing. God wil graag dat wij evenals de merel positief reageren op de manier waarop Hij ons wil reinigen, op het water van Zijn Woord. Wij zullen erdoor geoefend worden.

De gemeente te Laodicea bestond uit gelovigen die dachten dat zij aan niets gebrek hadden. Hun geestelijke toestand was echter ver beneden peil. De Heere Jezus stond zelfs buiten de deur. Zij waren geestelijk lauw geworden en verkeerden in een ellendige, jammerlijke, arme, blinde en naakte toestand. God waarschuwde hen ervoor dat Hij hen uit Zijn mond zou spuwen, als zij in deze toestand zouden blijven. Om de situatie te veranderen gaf Hij hun de raad *van Hem* goud te kopen dat in het vuur gelouterd was, en *aan Hem*

witte kleren te vragen zodat de naaktheid van hun schande niet openbaar zou worden, en daarbij ook nog *zalf* voor hun ogen om weer goed te kunnen zien. Hij kon en wilde hun dit alles geven, opdat zij weer rein zouden zijn en zouden inzien dat er geen enkel gebrek is als wij slechts in Hem blijven. Zij moesten zich dus *bekeren van de gedachte* dat zij al rijk waren en aan niets gebrek hadden; anders zou de Heere hen moeten bestraffen. Als zij zich bekeerden, zouden zij de roepstem van de Heere weer kunnen horen. Hij klopt immers op de deur en wil graag binnenkomen om de maaltijd met hen en ook met ons te kunnen houden.

De laatste keer dat er in de Bijbel over liefde wordt geschreven, zegt Hij dan ook: *'Allen die Ik liefheb, wijs Ik terecht en bestraf Ik'* (Openb. 3:19). Bestrafing of tuchting is dus een daad van liefde. Daarom staat er: *'Wie oren heeft, laat hij horen wat de Geest tegen de gemeente zegt'* (Openb. 3:14-22). *'Wie vermaning liefheeft, heeft kennis lief, maar wie bestraffing haat, is onverstandig'* (Spr. 12:1).

5.5. Geestelijke opvoeding in de gemeente

Als iemand nu opnieuw geboren wordt, dan leeft hij in de tijd van de genade; dat is de bedeling, het tijdvak waarin we nu leven. Zo iemand hoort dan bij de gemeente van Jezus Christus. In het Nieuwe Testament wordt de gemeente voorgesteld onder diverse beelden:

Als de bruid van Christus.

In dit beeld zien we de liefdesrelatie die er is tussen Christus en de gemeente. Als er in een huwelijk dingen fout lopen, wordt de bruid normaliter niet door de bruidegom bestraft. Normaal is dat de zaken in liefde worden geregeld (2 Kor. 11:2; Ef. 5:25-29; Openb. 19:7; 21:2, 10; 22:17).

Als het lichaam van Christus.

Christus is het Hoofd van het lichaam en de gelovigen zijn leden van het lichaam. Geen enkel lid van het lichaam kan andere gelovigen afsnijden. Door één Geest zijn allen tot dit éne lichaam gedoopt. Een lichaamsdeel dat niet goed functioneert, heeft extra verzorging of medicatie nodig; maar we snijden

het zeker niet af. De Bijbel leert nergens dat er een ‘ban van afsnijding’ bestaat (Rom. 12:5; 1 Kor. 12:12, 26-27; Ef. 1:23; 4:12).

Als het huis van God.

De gelovigen vormen samen een geestelijk huis, dat wordt opgebouwd uit levende stenen. In dat huis oefenen zij hun gaven en hun priesterdienst uit. Net als thuis geldt ook voor de gemeente, dat er regels zijn die moeten worden nageleefd. Paulus schreef aan Timoteüs onder andere: ‘(...) *deze dingen schrijf ik u. Maar in het geval dat ik langer wegblijf, weet u nu hoe men zich moet gedragen in het huis van God, dat is de gemeente van de levende God, een zuil en fundament van de waarheid*’ (1 Kor. 3:16; 6:19; Ef. 2:22; 1 Tim. 3:15; 1 Petr. 2:5). En in Psalm 93:5 staat dat *de heiligheid ‘een sieraad is voor Gods huis tot in lengte van dagen’*.

Als de kudde van God.

Een herder zorgt voor zijn schapen. Hij let erop dat ze niet ten prooi vallen aan wilde dieren. Als een schaap afdwaalt, gaat de herder op zoek totdat hij het vindt. Als een schaap door onvoorzichtigheid onderuit is gegaan en op zijn rug ligt, kan het niet meer uit zichzelf opstaan. Een schaap kan zich op allerlei manieren bezeren en verwondingen oplopen. Zijn hoeven hebben speciale verzorging nodig.

De Heere Jezus is de Goede Herder. Hij zoekt naar Zijn schapen, draagt hen als ze moe of gewond zijn, en brengt hen terug naar de stal. Hij geeft ze voedsel en zorgt in alle opzichten voor hen (Ps. 23; 119:176; Ezech. 34; Matt. 18:12-14; Luc. 15:1-10; Joh. 10:1-18). Om de gelovigen te verzorgen, die in de Bijbel met schapen worden vergeleken, heeft God ook medegelovigen gegeven die een gave als herder bezitten. De taak van deze herders is om te zorgen dat de gelovigen niet afdwalen, dat zij geestelijk voedsel en verdere goede verzorging ontvangen (Ps. 77:21; 78:72; Joh. 21:15-18; Hand. 20:28; Ef. 4:12; 1 Petr. 5:1-4).

Als de familie van Gods kinderen.

Vanaf het moment dat iemand de Heere Jezus als Verlosser aanneemt, is hij een kind van God. Er ontstaat dan een vader-kind relatie, en hij (of zij)

is opgenomen in het huisgezin van God (Joh. 1:12; Rom. 8:15-17; Gal. 4:6-7; Ef. 1:5; 1 Joh. 3:1). In dit huisgezin is er ook opvoeding nodig. Over het doel van deze geestelijke opvoeding, de tucht, hebben wij aan de hand van Hebrëeën 12 al uitvoerig gesproken. Wij hebben hierin de taak om mensen bij de Heere te brengen. Daarnaast zijn er ook oudere gelovigen, die vaders in Christus worden genoemd, die o.a. tot taak hebben jonge gelovigen geestelijk te begeleiden, opdat ze kunnen groeien in het geloof. Dit is een dienst zoals Paulus die aan de Korintiërs, aan Timoteüs en ook aan Onesimus heeft verricht (1 Kor. 4:15; 1 Tim. 1:2, 18; Filemon:10).

Geestelijke opvoeding of tucht heeft te maken met de laatste drie beelden van de gemeente die we zojuist hebben genoemd: ons gedrag in het huis van God, de herderlijke verzorging van de schapen van de kudde, en de plaats die gelovigen in het huisgezin van Gods kinderen innemen. De Heere Jezus zegt van allen die opnieuw geboren zijn en leven uit God hebben ontvangen, dat zij nog wel *in* de wereld zijn, maar niet meer *van* de wereld. Zij behoren aan Christus toe en aan God de Vader (Joh. 17:9-11).

Zij die niet opnieuw geboren zijn, zijn nog wel van de wereld en staan buiten de gemeente. Zij vallen buiten het terrein waarvoor gelovigen een eerste verantwoordelijkheid hebben. Daarom zullen zij door God geoordeeld worden. Dat betekent niet dat de gelovigen ongelovige mensen nooit op hun zondig gedrag kunnen of moeten aanspreken. Maar zij die binnen zijn en tot de gemeente behoren, vallen allereerst onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. De taak van gelovigen is om een broeder of zuster aan te spreken op zondig gedrag, van welke aard dan ook.

Toch betekent dit niet dat gelovigen zich tot in details moeten bemoeien met andere gelovigen. Wat verkeerd en zondig is, moet wel benoemd worden. En de *dad*en moeten worden geoordeeld, maar niet de *persoon* die ze doet; dat oordeel komt alleen God toe (1 Kor. 5:13). Voor gelovigen onderling geldt wat we al eerder zagen in de brief van Jakobus: *'Broeders, als iemand onder u van de waarheid is afgedwaald, breng hem terug'* (Jak. 5:19-20).

Vragen bij hoofdstuk 5

1. Wat is nodig voor gezonde geestelijke groei (5.1)?
2. Waarom heeft tucht een negatieve klank gekregen (5.2)?
3. Wat is het verschil en wat is de overeenkomst tussen tucht, vermaning en bestraffing (5.3)?
4. Wat is het doel van een goede geestelijke opvoeding (5.4)?
5. Wat is de verantwoordelijkheid van de gelovigen naar elkaar toe (5.5)?

6. Hoe te handelen met zonde van hen die afdwalen?

6.1. God schenkt eeuwige vergeving

De Heere Jezus gaf Zijn discipelen na Zijn opstanding de volgende volmacht: *'Wie u ook de zonden vergeeft, zij zijn hun vergeven; wie u ook de zonden houdt, zij zijn hun gehouden'* (Joh. 20:23). Het kwijschelden dan wel toerekenen van zonden door de discipelen heeft niets te maken met het al dan niet in de hemel komen. Want eeuwige vergeving kan alleen door God worden geschonken. De sleutels van de dood en van de Hades zijn alleen in handen van de Heere Jezus (Openb. 1:18).

Wat de Heere Jezus wel heeft gegeven, met name aan Petrus, zijn de sleutels van het Koninkrijk der hemelen. Het Koninkrijk der hemelen is het terrein op aarde waar Gods wil wordt gedaan. Het is een rijk met hemelse beginselen. De sleutels van de hemel zijn niet aan Petrus gegeven.

Wij mensen kunnen alleen maar constateren en erkennen dat God iemands zonden heeft vergeven (Luc. 5:21). De gemeente ontvangt iemand in haar kring, als zij ervan overtuigd is dat de zonden van de persoon in kwestie vergeven zijn. En zij sluit iemand buiten, als de betreffende persoon in zonde valt en zijn zonde niet belijdt, maar erin volhardt (Matt. 16:19; 18:18;

2 Kor. 2:10). Als de gemeente iemand uitsluit, dus buiten de kring van de gemeente plaatst, verklaart zij dat zo iemand de gevolgen van zijn zonde op aarde zelf moet ondervinden. Uitsluiten is eigenlijk een daad van liefde en heeft altijd tot doel dat degene die volhardt in het kwaad zich alsnog bekeert, zodat hij weer in de gemeente kan worden opgenomen.

6.2. De zonde van nalatigheid

We zullen nu aan de hand van de Bijbel verder overdenken hoe wij dienen om te gaan met zonden die wijzelf doen en zonden die anderen doen. Zoals al eerder opgemerkt betekent zonde 'het doel missen'. Mensen missen het doel in hun leven, doordat zij dingen doen die God nadrukkelijk heeft verboden in Zijn Woord.

Dit kan ook het geval zijn bij het *nalaten* van dingen die wel gedaan hadden moeten worden. Want ook dan komen wij niet tot het doel dat God met ons leven voor ogen had. Van dit laatste staat een voorbeeld in Numeri 9:13. Daar lezen we over het voorschrift dat God aan de Israëlieten had gegeven om het Pascha op de veertiende dag van de eerste maand van het jaar te vieren. Als er omstandigheden waren waardoor men geen gehoor kon geven aan Gods gebod, bijvoorbeeld doordat men zich niet had kunnen reinigen, dan dienden zij zich alsnog te reinigen en het Pascha te vieren op de veertiende dag van de tweede maand. Als men evenwel naliet zich te reinigen en weigerde het Pascha te vieren, dan moest die persoon uit het midden van zijn volksgenoten worden uitgeroeid.

Een ander voorbeeld van nalatigheid kan zich voordoen bij iemand die een gelofte heeft gedaan. Als hij zijn belofte niet nakwam, zou God dit van zijn hand eisen (Num. 30:1; Deut. 23:21-23; Pred.5:1-5). *'Wie dan weet goed te doen, en het niet doet, voor hem is het zonde'* (Luc. 12:47-48; Jak. 4:17).

6.3. De onopzettelijke zonde

Als onder het oude verbond een Israëliet of het hele volk had gezondigd, kon men van God vergeving ontvangen mits er een offer werd gebracht en de zonde werden beleden. Voor een opzettelijke zonde, die dus welbewust werd

bedreven, de zonde ‘met opgeheven hand’ (SV), was er geen offer. Dan moest altijd de doodstraf worden voltrokken. De Bijbel gaat ervan uit dat de leden van het volk van God niet welbewust zondigden, maar onopzettelijk afdwaalden van Gods wet (Num. 15:22-31). Om afgedwaalde gelovigen weer in het goede spoor te krijgen, noemt Gods Woord diverse maatregelen die moesten worden genomen.

In het Nieuwe Testament is dat anders. Als een gelovige in deze tijd opzettelijk zondigt, dan is er dankzij de genade van God – die roemt tegen het oordeel, erover triomfeert, erbovenuit stijgt – na belijdenis van zonde wel vergeving mogelijk (Jak. 2:13; zie ook 6.4.). Maar de *gevolgen* van de betreffende zonde worden niet tenietgedaan, die zal men dus wel moeten dragen. Want *‘wat de mens zaait, zal hij ook oogsten. Want wie in zijn eigen vlees zaait, zal uit het vlees verderf oogsten’* (Gal. 6:7-8).

6.4. Welke zonde vergeeft God niet?

De enige uitzondering hierop is de zgn. zonde van lastering tegen de Heilige Geest. Dat blijkt uit de volgende woorden van de Heer: *‘Alle zonde en lastering zal de mensen vergeven worden, maar de lastering van de Geest zal de mensen niet vergeven worden. En wie een woord spreekt tegen de Zoon des mensen, het zal hem vergeven worden; maar wie tegen de Heilige Geest spreekt, het zal hem niet vergeven worden, niet in deze eeuw, en ook niet in de komende’* (Matt. 12:31-32).

Veel oprechte gelovigen denken dat zij de zonde van de lastering tegen de Geest hebben bedreven en verkeren daardoor heel hun leven in angst om verloren te gaan, aangezien God die zonde niet vergeeft. Het is echter belangrijk om te zien in welk verband de uitspraak van de Heere Jezus staat. Lasteren wil immers zeggen: willens en wetens tegenspreken of onwaarheid verkondigen.

De zonde van de lastering van de Geest werd bedreven door de Farizeeën, terwijl de Heere Jezus op aarde was en Zijn dienst onder het volk van God vervulde. De tekenen en wonderen die Hij deed, waren reeds in het Oude Testament aangekondigd en hierdoor zou de Messias Zich aan Zijn volk bekendmaken. De tekenen waren voor het volk Israël dus het bewijs dat de

Messias tot hen was gekomen. De Farizeeën echter schreven die tekenen toe aan Beëlzebul, de overste van de boze geesten (Matt. 12:24).

Willens en wetens lasterden zij dus de werken die de Heilige Geest door de Zoon des mensen verrichtte. Die zonde vergaf God in die tijd niet, en die zal Hij ook niet vergeven in de toekomstige eeuw, als de Messias terugkomt. De tijd waarvan hier sprake is, was de toenmalige eeuw, d.i. de bedeling – de tijdsperiode in de geschiedenis – waarin de Heere Jezus op aarde was. De *komende* eeuw is de periode die in de toekomst ligt, wanneer de Heere Jezus terugkomt en op aarde zal regeren.

Wij leven nu in de tussentijd, die toen nog niet was aangebroken. In de eeuw of tijdsperiode tussen Christus' komst in vernedering op aarde en Zijn wederkomst, is Hij niet zichtbaar op aarde aanwezig en kan men de zonde van de lastering van de Geest ook niet bedrijven. Als iemand in deze tijd zondigt, dan zondigt hij zowel tegen God de Vader, als tegen God de Zoon en tegen God de Heilige Geest. Want God is één (Deut. 6:4).

In de Bijbel lezen we een duidelijke belofte, die geldt voor elke zonde die wij hebben bedreven: *'Als wij onze zonden belijden: Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid'* (1 Joh. 1:9). Als iemand verdriet heeft over zijn zonde en berouw toont, is dit juist het bewijs dat hij de zonde van de lastering van de Geest *niet* heeft bedreven.

6.5. Wat vraagt God van mij, als ik tegen iemand heb gezondigd?

Hoewel iemand opzettelijk, dus moedwillig kan zondigen, hebben we vanuit de Bijbel gezien dat God hiervan niet uitgaat. Maar onbewust kan het toch gebeuren, ook naar de ander toe. Wanneer een gelovige zich herinnert dat een broeder iets tegen hem heeft, en hij dus tot het inzicht komt dat hij tegen deze broeder heeft gezondigd, dan moet hij het verkeerde zo snel mogelijk in orde maken.

Hij mag niet gaan redeneren: Ik ga eerst God mijn offer brengen en met de persoon zelf maak ik het morgen wel in orde. Hij weet immers niet eens of hij morgen nog in leven zal zijn! Nee, hij moet het direct goedmaken, zijn schuld

tegenover zijn medebroeder belijden en daarna met zijn offer naar God gaan (Matt. 5:23-24).

6.6. Hoe gaan we om met de zonden van anderen?

Voor iedereen geldt de richtlijn: *'(...) haat het onderkleed dat door het vlees bevlekt is'*. Dit betekent dat we geen enkele zonde bij onszelf en bij anderen kunnen goedpraten. Als we zien dat iemand in zonde valt of ervan horen dat iemand in de zonde leeft, erin volhardt, dan hebben we de plicht de persoon in kwestie erop te wijzen dat zijn relatie met God verstoord is. Als mensen dreigen om te komen in hun zonden, hebben we een duidelijke opdracht: *'Red anderen echter met vrees, en ruk hen uit het vuur'* (Spr. 24:11; Jak. 5:20; Judas:23).

Ezechiël was door God tot wachter over het volk Israël aangesteld. Hij moest hen waarschuwen voor de gevolgen van hun zonden. Hoewel niet ieder mens dezelfde roeping heeft als Ezechiël, heeft iedereen wel de persoonlijke verantwoordelijkheid om anderen te waarschuwen. Laat het goed tot ons doordringen: we hebben een grote verantwoordelijkheid voor elkaar. Luistert de persoon die wordt gewaarschuwd, dan is er een ziel gewonnen. Luistert hij niet, dan gaat degene die gewaarschuwd heeft, vrijuit.

De profeet kreeg van God de boodschap: als jij weigert hen die je ziet zondigen te waarschuwen, dan zal Ik hun bloed van jouw hand eisen (Ezech. 3:16-21). Als we denken aan onze relatie met andere mensen, is ook de apostel Paulus een belangrijk voorbeeld. In zijn dienst werd hij gedreven door de volgende twee gedachten: *'Nu wij dus deze vrees voor de Heere kennen'*, en *'de liefde van Christus dringt ons'* (2 Kor. 5:11-14). Beide motieven spoorden hem aan anderen te waarschuwen.

6.7. De voetwassing

In het Midden-Oosten was het gebruikelijk om, voordat men aan tafel ging om te eten, een bediende of slaaf de voeten van de gasten te laten wassen. Door de stoffige wegen en het klimaat waren de voeten veelal stoffig en bezweet. Het wassen van iemands voeten was dus geen prettig werk. Toen de Heere

Jezus met Zijn discipelen de bovenzaal binnenging om het Pascha te eten, stond het water voor de voetwassing gereed.

Er was geen slaaf aanwezig, dus wie zou die dienst gaan verrichten? De discipelen vonden zich waarschijnlijk hoofd voor hoofd te belangrijk, dus nam niemand het initiatief voor die nederige dienst. Tot hun verbazing nam de Heere Jezus – en was Hij niet de voornaamste? – toen water en een doek, knielde neer voor de discipelen, waste één voor één hun voeten en droogde ze vervolgens af. Toen Petrus aan de beurt was, sprong deze verontwaardigd op en verbood de Heere zijn voeten te wassen. De Heere Jezus zei echter tegen Petrus: *‘Als Ik u niet was, hebt u geen deel met Mij’*. Vervolgens maakte Hij duidelijk dat wie ‘gebaad’ heeft, door de wedergeboorte al rein is geworden (Joh. 13:1-15).

De Heere Jezus wilde de discipelen niet alleen een les in nederigheid leren, maar nog een andere les die van groter belang was. Want door de voeten van de discipelen te wassen, heeft de Heere Jezus duidelijk gemaakt dat wij bereid moeten zijn *elkaar geestelijk de voeten te wassen*. Zolang gelovigen in de wereld zijn, komen zij ermee in aanraking en worden daardoor (zelfs ongewild) verontreinigd. Dat is niet te voorkomen. Daarom moeten wij als gelovigen regelmatig ‘gereinigd’ worden. Dat kunnen wijzelf doen door te belijden dat wij hebben gezondigd of met zonde in aanraking zijn geweest. Maar soms geeft God hierbij ook hulp van anderen. Elkaar geestelijk de voeten wassen betekent niet dat gelovigen elkaar de mantel uitvegen of de oren wassen, maar dat men elkaar helpt om rein voor God te leven. Deze dienst is zeker niet altijd eenvoudig en hij komt bij de ander pas goed over, als hij met liefde en in een geest van nederigheid en zachtmoedigheid plaatsvindt. Men kan dit werk alleen verrichten als men zich niet verheft boven de ander, en het doet in het besef dat men niet beter is dan de ander. Heel belangrijk is ook dat deze dienst wordt ondersteund door ons gebed.

In de Bijbel is het water een beeld van het Woord van God in zijn reinigende kracht. Om elkaar geestelijk de voeten te wassen, gebruik je dat Woord. Dit doe je door het onderwijs van de Bijbel in de eerste plaats op jezelf en daarna ook op anderen toe te passen (Ef. 5:26). Na het wassen worden de voeten afgedroogd. In beeld wil dat zeggen: de herinnering wegnemen van wat er is gebeurd, de ander helpen om niet opnieuw in de fout te gaan en er niet met anderen over gaan spreken waarom de voetwassing heeft plaatsgevonden.

Tweemaal lezen we in de Bijbel dat de Heere Jezus ons een voorbeeld heeft nagelaten. Beide keren hebben betrekking op de wandel van de gelovigen. In het eerste voorbeeld hebben we gezien dat gelovigen in nederigheid elkaar geestelijk de voeten moeten wassen om rein te blijven in hun wandel. Van het tweede voorbeeld kunnen we leren hoe we in de voetsporen van de Heere Jezus kunnen wandelen, namelijk door in ons gedrag te handelen zoals Hij heeft gehandeld. Niet terugschelden, niet dreigen, maar het lijden aanvaarden en alles overgeven aan God (Joh. 13:15; 1 Petr. 1:21).

De enige persoon van wie we weten dat zij ook in figuurlijke zin de voetwassing toepaste was Abigail, de vrouw van Nabal. Ze deed dit op een fijngevoelige manier door David te waarschuwen geen onnodig bloed te vergieten. Dat zou zijn gebeurd als David voor zijn eigen recht was opgekomen, zoals hij van plan was. Door deze daad werd hij voor veel narigheid behoed (1 Sam. 25:23-41).

Ook Paulus noemt deze belangrijke taak als hij aan Timoteüs schrijft. Vrouwen die de voeten van de heiligen hebben gewassen, komen voor steun van de gemeente in aanmerking (1 Tim. 5:10).

6.8. De les van het reinigingswater

Het land Egypte, waar het volk Israël vroeger woonde, is in de Bijbel een beeld van de wereld, waartoe ook wij geestelijk gesproken behoorden vóór onze bekering. Er is een vreselijk oordeel over Egypte gekomen, omdat God Zijn volk uit die wereld van slavernij en afgodendienst wilde bevrijden, en de farao Hem tegenstond. Toen er uiteindelijk een verderfengel langs de huizen ging, doodde hij alle eerstgeborenen van de Egyptenaren en van hun vee. Maar de engel ging voorbij aan alle huizen, waar men het bloed van het paaslam aan de deurposten had aangebracht. Die huizen *passerde* hij, en dat is ook de betekenis van het woord *Pascha*.

Na de *verlossing van de dood* wilde God niet dat Zijn volk in Egypte bleef wonen. Hij wilde hen ook bevrijden van *de macht van de farao*. Daarom moesten zij het land verlaten waar de farao heerste (Ex. 12). Ditzelfde principe geldt nog steeds. God wil dat de mensen die hebben geschuild achter het bloed van de Heere Jezus, het wereldsysteem waar de satan gezag opeist en waartoe zij tot dan toe behoorden, verlaten.

Na de doortocht door de Rode Zee kwamen de Israëlieten in de dorre woestijn, waar de dood overal aanwezig was. Voor gelovigen is de woestijn ook een beeld van de wereld, maar dan als de plaats waar voor ons geen leven is buiten de Heere Jezus. Maar vroeger en ook nu is het tevens de plaats waar God Zijn volk beproeft en hen door moeilijke omstandigheden leert wat er in hun eigen hart leeft (Deut. 8:2, 14-18). Door de doop hebben we als gelovigen de wereld verlaten (in type Egypte), leven nu in de woestijn en zijn op weg naar het Beloofde Land, d.i. het hemelse Vaderland. In Christus hebben wij nu al een plaats in de hemelse gewesten. Maar wat het lichaam betreft zijn wij nog wel *in* de wereld. We leven hier op aarde, maar wij zijn niet meer *van* de wereld (Joh. 17:11, 15-16). Door het bloed van Christus zijn wij eens voor altijd met God verzoend (Rom. 5:9-10). En door het water van het Woord van God kunnen wij ons telkens laten reinigen.

Doordat gelovigen, wedergeboren christenen, nog in de wereld zijn, komen zij ongewild met 'de dood' – dat is de zonde en de gevolgen ervan – in aanraking en worden erdoor verontreinigd. Dit overkwam de Israëlieten vroeger in de woestijn, en dit overkomt ons nu. Hoe belangrijk de dienst van de reiniging is, kunnen we leren aan de hand van de voorschriften die God aan het volk Israël heeft gegeven met het oog op de reis door de woestijn. Met name de les van het offer van de rode koe en het reinigingswater is een duidelijk voorbeeld (Num. 19).

In de woestijn had God namelijk een middel gegeven waardoor iemand die verontreinigd was, zich kon laten reinigen van zonde. Voor dit reinigingsritueel moest speciaal water voorradig zijn, namelijk water vermengd met as. God had de opdracht gegeven een rode vaars te slachten, een jonge rode koe die nog geen juk had gedragen. Dit dier werd buiten de legerplaats geslacht en verbrand. Daarna werd de as die van het dier was overgebleven, verzameld en uitgestrooid boven levend water (d.i. bronwater), dat zich in een vat bevond. Hierdoor werden water en as één. Dit water werd gebruikt om de Israëliet te reinigen, wanneer hij bijvoorbeeld een dood lichaam had aangeraakt, en dus met de dood – die het gevolg van de zonde is – in aanraking was geweest.

Een reine man moest dan een bundel hysop¹ nemen en die dopen in het vat met levend water vermengd met as, en daarna het water sprenkelen op de persoon die moest worden gereinigd.

Om de dienst van de reiniging te kunnen verrichten, moest deze persoon in de eerste plaats zelf rein zijn ten opzichte van God en zijn naaste (Num. 19:18). Als iemand die verontreinigd was echter weigerde zich door de dienst van een ander lid van het volk van God te laten reinigen, dan verontreinigde hij het heiligdom van de Heere. Om die reden moest hij uit het midden van het volk worden weggedaan (Num. 19:20). Degene die het reinigingswater had gesprenkeld, moest zijn kleren wassen en was onrein tot de avond.

Dankzij het offer van de Heere Jezus is er nu geestelijk gesproken een middel waardoor God ons kan reinigen, als wij met zonde in aanraking zijn geweest. Hiervoor gebruikt Hij Zijn Woord, de Bijbel. De rode jonge koe die verbrand werd, is een beeld van de Heere Jezus Zelf. Hij heeft in tegenstelling tot alle andere mensen het juk van de zonde niet gedragen. Buiten de legerplaats, buiten de poort van Jeruzalem, is Hij gekruisigd. Op het kruis kwam Hij in het vuur van het oordeel van God, en stierf Hij in de plaats van schuldige zondaars. De as laat ons zien hoe Hij in dit oordeel is verteerd. Hij offerde Zich volkomen op voor de zonden van onreine mensen.

Vanwege het feit dat wij in de wereld zijn en hier op aarde leven, komen we steeds – bewust of onbewust – met de zonde in aanraking en worden erdoor verontreinigd. Door met elkaar te spreken over wat er fout ging en te luisteren naar wat de Bijbel erover zegt, kan God door Zijn Geest onze harten en levens reinigen. Voor deze wederzijdse verantwoordelijkheid kan God in principe elke gelovige gebruiken, mits hijzelf niet in een bepaalde zonde leeft. Als iemand die zich door de zonde heeft laten verontreinigen, weigert naar Gods Woord te luisteren en zich te laten reinigen, is het uiterste middel dat de gemeente de band van de gemeenschap met deze persoon verbreekt.

---

1 De hysopplant was in die tijd een bekende plant, die ook bij de offerdienst werd gebruikt. Met een bundeltje hysop werd tevens het bloed van het paaslam aan de deurposten gestreken (Ex. 12:22). En David bad: 'Ontzondig mij met hysop, dan zal ik rein zijn, was mij, dan zal ik witter zijn dan sneeuw' (Ps. 51:9). Opmerkelijk is dat in de vorige eeuw, in de Tweede Wereldoorlog, werd ontdekt dat uit de schimmel van de hysopplant penicilline kan worden bereid: een middel en medicijn waarmee velen van de dood zijn gered!

Als men werkt in de hulpverlening en wordt geconfronteerd met zonden van anderen, wordt ook de hulpverlener verontreinigd. Immers, wat hij heeft gehoord blijft vaak nog een tijd in zijn gedachten. Het kost tijd en gebed om weer vrij te komen van het kwaad dat hij moest aanhoren.

6.9. De houding ten opzichte van een afgedwaalde

Als iemand van Gods weg is afgeweken, dan heeft een andere broeder of zuster de plicht hem of haar hierop te wijzen. Hij of zij dient dit te doen in een geest van zachtmoedigheid. Denk aan de uitspraak: *'Wie denkt te staan, laat hij oppassen dat hij niet valt'* (Gal. 6:1-3; 1 Kor. 10:12).

Als in het Oude Testament een Israëliet had gezondigd, dan ging hij met zijn offerdier naar de priester. Daar legde hij zijn handen op de kop van het dier en droeg daarmee symbolisch zijn zonden over op het dier, dat vervolgens in zijn plaats stierf. Daarna werd het dier geslacht en geofferd door de priester. Uiteindelijk moest de priester, dus niet de zondaar, van het dier eten. Zo dienen gelovige hulpverleners, die zich met de zonde van anderen bezighouden, die in zich op te nemen om tot het inzicht te komen hoe vreselijk het kwaad is. Terwijl zij zich tevens realiseren dat Christus voor de betreffende zonde op het kruis moest sterven om die te kunnen vergeven (Lev. 4:15, 26-29; 6:26; 10:17; Num. 18:8-12).

6.10. Toon altijd respect voor de persoon

Onze houding ten opzichte van andere gelovigen is heel belangrijk. Behandel ouderen, ook als zij falen, altijd met respect. Pak een oude man niet hard aan, maar vermaan hem als een vader. Ga met oudere vrouwen om zoals met moeders.

En beschadig bij jongeren het kleine plantje van het geloof niet. Als er reden is om jongeren terecht te wijzen, moet je hen behandelen alsof het je broer of zus is. Ga naast hen staan en stel je niet hooghartig op (1 Tim. 5:1-3).

6.11. De oudsten en hun voorbeeldfunctie

Op oudsten in de gemeente wordt extra gelet. Om hun gezag te ondermijnen, worden soms dingen verteld die niet op waarheid berusten. Neem daarom tegen oudsten geen beschuldiging aan dan onder twee of drie getuigen. Als duidelijk wordt dat oudsten in zonde leven of in het openbaar hebben gezondigd, dan dienen zij vanwege hun voorbeeldfunctie in het openbaar te worden terechtgewezen (Gal. 2:11-14; 1 Tim. 5:19-20).

Ook bij de oudtestamentische offerdienst kwam het bezitten van meer of van minder verantwoordelijkheid tot uiting. Een *priester* die gezondigd had, bracht als zondoffer een rund. Een *vorst* of een *lid van het volk* van God bracht als zondoffer een geit. Een *arme* mocht volstaan met een offer van twee duiven (Lev. 4:3, 22, 27; 5:7). Vertaald naar vandaag betekent dit: hoe meer kennis iemand heeft van het werk van de Heere Jezus, hoe groter zijn verantwoordelijkheid is. Dus ook hoe groter de impact is als zo iemand zondigt, en des te groter 'het offer' zal zijn dat moet worden gebracht.

Vragen bij hoofdstuk 6

1. Wat is het verschil tussen vergeving schenken door God, en door mensen (6.1)?
2. Wanneer een gelovige iets *niet* doet, kan dit dan ook een zonde zijn (6.2)?
3. Wat is het verschil tussen bewust of onbewust zondigen, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament (6.3)?
4. Wat is het verschil tussen zondigen tegen de Heilige Geest, en het *lasteren* van de Geest (6.4)?
5. Wat vraagt God van mij, als ik tegen iemand heb gezondigd (6.5)?
6. Wat is mijn verantwoordelijkheid, wanneer ik een andere gelovige zie zondigen (6.6)?
7. Wat betekent het de ander geestelijk gesproken de *voeten* te wassen (6.7)?
8. Wat is de les van het reinigingswater in het Oude Testament om iemand van zonde te reinigen (6.8)?
9. Hoe dient onze houding te zijn ten opzichte van een gelovige die is afgedwaald (6.9)?
10. Spreek je iedere gelovige, indien nodig, op dezelfde manier aan op zijn gedrag (6.10)?
11. Waarom is het gedrag van oudsten zo belangrijk, en wat doe je als er zonden van hen openbaar worden (6.11)?

7. Hoe te handelen met zonde in de gemeente?

7.1. Hoe ga je om met iemand die ongeregeld wandelt?

Hoe een christen zich moet gedragen, wordt in de Bijbel duidelijk uiteengezet. Iemand die ongeregeld of onordelijk wandelt, leeft niet in overeenstemming met de manier waarop een gelovige zich zou moeten gedragen. De persoon in kwestie moet hierover worden aangesproken en dient te worden vermaand.

Als men hem op zijn gedrag aanspreekt en hij dan weigert te luisteren, moet hij worden 'getekend'. Een vorm van tekenen is bijvoorbeeld: niet meer met hem omgaan. Het doel hiervan is dat hij tot het inzicht komt dat hij zich moet schamen over zijn gedrag. Men moet hem evenwel niet als een vijand beschouwen, maar als een broeder terechtwijzen (vgl. 2 Tess. 3:6, 14-15).

7.2. Personen in het oog houden die tweedracht zaaien

Mensen die afwijken van het onderwijs van de apostelen en die onenigheid, tweedracht en dwaling veroorzaken, moet men extra in het oog houden. Men dient zich ook aan hen te onttrekken en hen te mijden.

Onze houding ten opzichte van zulke personen gaat verder dan tegenover hen die ongeregeld wandelen. Zij gaan niet alleen zelf in de fout, maar proberen ook anderen op hun dwaalweg mee te slepen. Zelfs als men zich van zulke

personen heeft gedistantieerd, moet men hen goed in de gaten blijven houden (Rom. 16:17).

7.3. Wat is sektarisme?

Iemand is een sektariër als hij één onderdeel van de geloofswaarheid tot hoofdzaak verheft en de andere onderdelen daaraan ondergeschikt maakt. Een voorbeeld hiervan is dat iemand samenkomt rondom één bepaalde leer of persoon, en daarmee de praktische eenheid van het lichaam van Christus loochent.

Sektarische mensen houden zich ook bezig met dwaze twistvragen en discussies over details van een uitleg. Zij maken scheuringen in de gemeente. Na hen enkele malen te hebben vermaand, moet men zulke personen verwerpen, dus afwijzen en zich niet meer met hen inlaten (Tit. 3:11).

7.4. Wat verstaan we onder een boze?

Een boze is iemand die, hoewel hij een broeder wordt genoemd, openlijk in de zonde leeft. Evenals van de hoereerders in deze wereld, hebzuchtigen, afgodendienaars, lasteraars, dronkaards en rovers is zijn zondige gedrag algemeen bekend (1 Kor. 5:9-11). Zulk gedrag is duidelijk in tegenspraak met de wandel van iemand die zijn weg met God gaat. Met zo iemand mogen gelovigen geen omgang hebben, dus kun je zeker niet samen met hem gaan eten.

Niet alleen het persoonlijke contact met een 'boze' moet worden verbroken, door zijn zondige levenswandel verdient hij niet meer als broeder te worden behandeld. Want als zijn zondige gedrag wordt getolereerd, dan bestaat het grote gevaar dat anderen het overnemen. Bovendien verontreinigt hij de gemeente van God. Daarom moet een 'boze', iemand die in openbare zonde leeft, volgens de apostel uit het midden van de gelovigen worden weggedaan. Dat wil zeggen: hij moet uit de kring van de gelovigen worden buitengesloten. Dat laatste is niet de taak van de individuele gelovige, maar van de gemeente.

Dit is heel ernstig, want als de gemeente iemand uitsluit en buiten de kring van de gelovigen plaatst, dan verliest de persoon die is buitengesloten de bescherming van de Heilige Geest en komt hij alleen in de wereld te staan, het terrein van de satan. Hopelijk gaat de zondaar inzien hoe verkeerd hij gehandeld heeft en belijdt hij alsnog zijn zonden. Dan kan de gemeente hem weer aannemen.

Diotrefes zorgde voor veel verwarring in de gemeente. Toen dit duidelijk werd en hij zelfs niet naar de apostel Johannes wilde luisteren, moest hij uit de gemeente worden weggedaan (3 Joh.: 9-11). Het buiten de gemeente plaatsen is het laatste tuchtmiddel dat wordt toegepast om iemand zijn zonde te doen inzien.

7.5. De aard van de zonde, moreel of leerstellig

In de Bijbel lezen we dat er onderscheid is tussen moreel en leerstellig kwaad, d.i. zondige dingen doen en dingen leren die Gods Woord geweld aandoen. Onder moreel kwaad verstaan we dat mensen in de zonde leven. Dat kan gebeuren op seksueel gebied, maar het kan ook gaan om gewelddadigheid, drankmisbruik, stelen of liegen (zakelijk sjoemelen). Leerstellig kwaad tast de waarheid van Gods Woord aan, bijv. door niet aan de inspiratie van de Bijbel vast te houden, of de Persoon van Christus aan te tasten. Er zijn helaas mensen die Zijn Godheid loochenen, of de lichamelijke opstanding van Christus uit de doden, of het eeuwig oordeel. Dat kwaad tast de fundamenten van het christelijk geloof aan. Een onjuist inzicht in, of een onbedoelde verkeerde uitleg over een thema uit de Bijbel, is geen leerstellig kwaad.

In de Bijbel is melaatsheid een beeld van zonde die voortwoekert en ten slotte de dood tot gevolg heeft. Er wordt profetisch over geschreven als 'de plaag van de melaatsheid die in het vlees is'. Het begint heel subtiel: eerst valt het nog te verbergen, maar uiteindelijk wordt de melaatsheid zichtbaar en bedekt de ziekte het hele lichaam (Lev. 13:1-28). Zo gaat het ook met morele zonden. Een voorbeeld hiervan vinden we in het leven van Mirjam, de zuster van Mozes. Zij had kritiek op haar broer en ze vond zichzelf ook erg belangrijk. Ze sprak erover met Aäron, waardoor haar jaloersheid openbaar werd.

God kon haar houding en gedrag niet tolereren en liet toe dat zij tijdelijk melaats werd (Num. 12). Gechazi, de knecht van Elisa, werd een bedrieger en leugenaar en werd daarvoor ook gestraft met melaatsheid (2 Kon. 5:20-27).

In de Bijbel is ook sprake van 'de plaag van de melaatsheid in de baard of aan het hoofd' (Lev. 13:29-46). Dit laatste is een beeld van leerstellig kwaad, want het hoofd is de zetel van ons verstand. Als het denken van de mens door de zonde is aangetast, heeft dit gevolgen voor de relatie met God. Ook hiervan hebben we een illustratie. Koning Uzzia had veel macht. Op een dag was hij niet meer tevreden met zijn koningschap, hij wilde ook priester zijn, zodat hij kon offeren in Gods huis. Deze dienst was echter alleen aan de priesters voorbehouden. Maar hij dacht: dit kan ik ook wel doen, en wie kan mij, de machtigste man in het land, hiervan weerhouden? Dat kon God! Hij greep in, want op het moment dat hij ging offeren, werd plotseling aan zijn voorhoofd de plaag van de melaatsheid zichtbaar (2 Kron. 26:15-23).

De Bijbel maakt onderscheid in onze opstelling tegenover iemand die in moreel kwaad leeft, en iemand die leerstellig kwaad bij zich draagt. Met iemand die als 'broeder' bekend staat en toch in zonde leeft, mag je geen omgang hebben, bijv. niet met hem gaan eten (1 Kor. 5:11). Maar met een misleider, een valse leraar, mag je helemaal geen contact hebben. Als hij voor je deur staat, groet je hem niet en ontvang je hem zeker niet in huis (2 Joh.:9-11). De verleiding, verbonden met leerstellig kwaad, is gevaarlijker dan die met moreel kwaad. Vandaar dat we zulke personen ver van ons dienen te houden.

7.6. Als een ander tegen je heeft gezondigd?

Maar hoe dien je te handelen als een broeder tegen jou gezondigd heeft? Hiervoor dienen zo mogelijk drie stappen te worden ondernomen:

1. Ga naar hem toe en overtuig hem onder vier ogen van zijn zonde. Luistert hij, dan heb je die broeder gewonnen.
2. Luistert hij niet, neem dan twee of drie getuigen mee. Want door de mond van deze getuigen staat de zaak vast.
3. Als deze persoon dan nog niet wil luisteren, zeg het dan aan de gemeente. Persoonlijk beschouw je hem reeds als een heiden of een tollenaar, d.i.

als een ongelovige, een buitenstaander. Het uitsluiten of wegdoen uit de gemeente is, zoals eerder opgemerkt, een taak van de gemeente. Zij dient handelend op te treden als deze 'broeder' niet voor rede vatbaar is en niet wil breken met zijn zonde (Matt. 18:12-17).

7.7. Binden en ontbinden is een taak van de plaatselijke gemeente

Iemand die onbekeerd is, is gebonden aan de zonde en leeft nog in de macht van de boze. Als iemand tot bekering en geloof komt, behoort hij vanaf dat moment tot het volk van God, de gemeente. De gemeente ziet een totale verandering van leven en denken bij hem, en erkent dat deze persoon bevrijd is uit de macht van de satan en de zonde. Daarom neemt men hem in de gemeente op. Dit kunnen we 'ontbinden' noemen, want we erkennen dat deze persoon onttrokken is aan de zondemacht (Hand. 9:26-27).

Weigert iemand uit de kring van de gemeente te breken met een zondige wandel, dan maakt hij zich één met de zonde. In dit geval moet de zonde duidelijk door de gemeente aan de kaak worden gesteld. Dit noemen we 'binden'. De gemeente kan geen openbare zonde in haar midden tolereren. Omdat de zonde door de gemeente wordt weggedaan, wordt tevens de persoon die niet breekt met de zonde uit de kring van de gelovigen verwijderd. Het binden is niet alleen aan de apostelen toevertrouwd, het is ook een taak van de gemeente. Bij alle tot nu toe genoemde maatregelen wordt duidelijk afstand genomen van een persoon die niet leeft in overstemming met Gods Woord. Als iemand wordt buitengesloten uit de gemeenschap van de gemeente, wordt hij niet alleen van het Avondmaal geweerd, maar wordt elke gemeenschap met hem verbroken, behalve natuurlijke familiebanden (Matt. 16:19; 18:18-20).

Het doel van het verwijderen van iemand uit de gemeente, is dat hij helemaal alleen komt te staan, over zijn daden gaat nadenken en tot inkeer komt. Als hij zich bekeert, neemt de gemeente hem weer in haar kring op.

7.8. Hoeveel keer vergeven?

In de tijd dat de Heere Jezus op aarde was, vonden de Joodse rabbijnen dat als iemand had gezondigd en om vergeving vroeg, dit niet meer dan driemaal hoefde te gebeuren. Petrus wilde dit voor zichzelf wel uitbreiden tot zevenmaal. Maar de Heere Jezus leerde dat degene tegen wie gezondigd is, bereid moet zijn om te vergeven tot zeventig maal zeven, waarmee Hij te kennen gaf dat het vergeven eigenlijk nooit ophoudt. God vergeeft steeds opnieuw onze zonden en Hij denkt er zelfs niet meer aan. Dat betekent dat Hij de zonden die zijn vergeven Zich niet meer wil herinneren, en er nooit meer op terug zal komen. Dit dient ook onze houding te zijn: vergeven en er niet meer aan denken. Hoever de maat van het vergeven reikt, zien we in het voorbeeld dat de Heere Jezus geeft. De maatstaf is: zoals God in Christus ons vergeven heeft (Jer. 31:34; Matt. 18:21-35; Ef. 4:32; Kol. 3:13; Hebr. 8:12).

Wie niet wil vergeven, laat toe dat zijn leven wordt beheerst door de zonde van de ander. Hij blijft de last van deze zonde met zich meedragen en wordt er telkens door gehinderd.

7.9. Gods woning rein houden

Heiligheid is een sieraad voor het huis van God (Ps. 93:5). Het principe van voor God heilig zijn, geldt voor alle tijden. Vroeger woonde God op aarde in de tabernakel (Ex. 29:45-46), daarna in de tempel die Salomo bouwde (1 Kon. 8:10-13, 27-49). Maar er is een moment gekomen dat God vanwege de zonden van het volk niet langer in hun midden kon wonen, zodat de wolk van Zijn heerlijkheid moest terugkeren naar de hemel (Ezech. 9:3-18; 11:22-23).

Toen de Heere Jezus op aarde verbleef, woonde de hele volheid van de Godheid in Hem (Kol. 1:19; 2:9). Door Jesaja had God ook al van een andere plek gesproken waar Hij wilde wonen: *'Zo zegt de Hoge en Verhevene, Die in de eeuwigheid troont en Wiens Naam de Heilige is: Ik woon in de hoge hemel en in het heilige, en bij de verbrijzelde en de nederige van geest'* (Jes. 57:15). Nadat de Heere Jezus naar de hemel was teruggekeerd, werd de Heilige Geest uitgestort op de Pinksterdag en vanaf dat moment woont God opnieuw op aarde. Nu niet meer in een gebouw van hout of van steen, maar in de harten van de gelovigen (Ef. 2:20-22). Door de tegenwoordigheid van de Heilige Geest

woont God in elk van Zijn kinderen; hun lichaam is een tempel van de Geest geworden. Daarbij vormen alle gelovigen samen sinds de vorming van de gemeente ook een tempel waarin God de Heilige Geest woning heeft gemaakt (1 Kor. 3:16; 6:19).

Een gelovige en een ongelovige kunnen niet samengaan: zij vormen een ongelijk span. Er kan tussen hen geen overeenkomst zijn, zoals er ook geen overeenstemming is tussen de tempel van God en die van de afgoden. Als de zonden niet worden weggedaan uit een geloofsgemeenschap, dient men zich ervan af te scheiden en weg te gaan uit het midden van hen die weigeren met het kwaad te breken. Mogelijk kan iemand die in zo'n situatie verkeert, alleen komen te staan. Maar God verbindt Zijn belofte eraan: Hij zal ons aannemen en ons tot Vader zijn. De Bijbel leert ons dat wij ernst moeten maken met de reiniging van alle bevlekking van het vlees en van de geest, om zodoende de heiligheid te volbrengen in de vrees van God. Persoonlijke motieven mogen hierbij geen rol spelen (2 Kor. 6:14-7:1).

7.10. De gemeente als een groot huis met vaten tot oneer

De gemeente is in principe het huis van God, maar helaas hebben ook ongelovigen een plaats gekregen in de kring van de gemeente. Hierdoor is het huis van God een 'groot huis' geworden, en dat was niet de bedoeling. Het lastige hierbij is dat wij alleen de buitenkant kunnen waarnemen. Het is dus onvermijdelijk dat er ook vaten of voorwerpen tot oneer in de gemeente zullen zijn. Mensen zien alleen ons gedrag, de buitenkant van ons leven, maar God kent de harten. Denk aan het voorbeeld van Lot (2 Petr. 2:7). Als een gelovige een vat of een werktuig wil zijn tot eer van de Meester, zodat hij voor alle goed werk kan worden ingezet, dan dient hij zich te onttrekken aan personen die de Bijbel vaten voor oneervol gebruik noemt. Hij moet breken met ongerechtigheid, met alles wat niet met het recht van God overeenstemt (2 Tim. 2:19-21).

In Jesaja 52:11 en 2 Kronieken 11:13 zien we een duidelijk voorbeeld hiervan: 'Vertrek (...) raak het onreine niet aan, ga uit haar midden weg, reinig u, u die de heilige voorwerpen van de Heere draagt'. Het werd de priesters, die na de scheuring van het rijk van Salomo in het tienstammengebied leefden, onmogelijk gemaakt de dienst voor God uit te oefenen zoals die was

voorgeschreven. Om die reden besloten zij hun woongebied te verlaten en hun intrek in Jeruzalem te nemen en daar God te dienen volgens Zijn voorschriften.

In het Oude Testament, dus ten tijde van de wet, lezen we ook hoe er gehandeld diende te worden als een verontreiniging naar buiten kwam. God had de Israëlieten opgedragen om de volgende personen uit de legerplaats weg te zenden:

- Allen die een vloeïng hadden, iets wat uit je binnenste naar buiten komt en je ongewild toch verontreinigt.
- Allen die onrein waren door aanraking van een lijk. De dood, het gevolg van de zonde, verontreinigt de mens.
- Alle mensen met melaatsheid, wat spreekt van uitbrekende zonde.

De geestelijke toepassing hiervan is: God woont te midden van Zijn volk en daarom mag ook vandaag de plaats waar God woont *niet* verontreinigd worden! De Israëlieten deden zoals de Heere Mozes geboden had (Num. 5:1-4). Zoals vroeger in de woestijn het kamp rein bewaard moest blijven, zo dient de gemeente vandaag de dag een reïne woonplaats te zijn voor de Heilige Geest.

7.11. De geestelijke toepassing van de doodstraf

In het boek Deuteronomium vinden we zeven situaties met aanwijzingen hoe te handelen met openbare zonden. De volgende personen moesten uit het midden van het volk worden weggedaan:

1. Zij die afval leren, dus het Woord aantasten (Deut. 13:5).
2. Zij die andere goden dienen (Deut. 13:13; 17:7).
3. Zij die het gezag van de gezalfde priester niet langer erkennen (Deut. 17:11-12).
4. De lasteraar of valse getuige, die tegen beter weten in spreekt (Deut. 19:18-19).
5. Zij die openlijk ongehoorzaam aan hun ouders zijn (Deut. 21:21).

6. Zij die overspel plegen (Deut. 22:22-24).
7. Zij die een volksgenoot tot slaaf maken (Deut. 24:7).

In het Oude Testament gold voor deze zonden de doodstraf, die letterlijk moest worden uitgevoerd. Nu geldt in de gemeente de 'geestelijke doodstraf'. Dat wil zeggen: iemand die weigert te breken met de zonde wordt geestelijk dood verklaard, met als gevolg dat deze persoon uit het midden van de gemeente wordt weggedaan.

7.12. God beoogt altijd herstel

In Korinte leefde iemand met de vrouw van zijn vader. Hij werd buiten de gemeente geplaatst, en dit had tot gevolg dat hij zich bekeerde van zijn zondige gedrag. Het beoogde doel van de uitsluiting werd bereikt! In eerste instantie had de gemeente te Korinte niet juist gehandeld in deze zaak. Toen namelijk de zonde bekend werd, had de gemeente het aanvankelijk zo gelaten en was niet opgetreden tegen de man. Nadat Paulus de gelovigen hierover had terecht gewezen, werd hij alsnog als een *boze* buiten de kring van de gemeente geplaatst. De gemeente maakte daarna opnieuw een fout door hem, nadat hij zijn zonde had ingezien en bovendien berouw had getoond – waardoor hij geen *boze* meer was – niet weer in de kring van de gemeente op te nemen. De satan behaalt echter voordeel op ons als iemand die gebroken heeft met de zonde en oprecht berouw heeft getoond, niet opnieuw wordt toegelaten tot de geloofsgemeenschap (2 Kor. 2:5-11).

Ieder mens kan in principe genade ontvangen. Want ook voor Paulus, die zich de grootste van de zondaars noemde, was er genade. God is liefde en Hij beoogt altijd herstel. In het Nieuwe Testament vinden we het beginsel dat God hanteert, namelijk dat de barmhartigheid roemt over (of: tegen) het oordeel. De heilige God moet oordelen, maar Zijn wezen is liefde. En de liefde die barmhartigheid bewijst, triomfeert over het oordeel (1 Tim. 1:15; Jak. 2:13).

7.13. De les van de schadevergoeding

We zien bij de voorschriften voor het brengen van een schuldoffer ten tijde van de wet een duidelijke illustratie voor het geven van een schadevergoeding. Als een Israëliet ontrouw was geweest en zonder opzet handelde tegen iets wat de Heere geheiligd was, of als hij een van de dingen deed die de Heere had verboden, dan had de Israëliet – hoewel zonder vooropgezet doel – toch gezondigd. Om vergeving van God te kunnen ontvangen, moest hij drie dingen doen:

1. een offer brengen;
2. de schade vergoeden;
3. aan deze vergoeding een vijfde deel van de waarde toevoegen als smartengeld.

Het kon gebeuren dat een Israëliet zich iets had toegeëigend wat voor de dienst van God was bestemd, of dingen had gedaan die God in de wet had verboden. Het kon ook gebeuren dat hij iets voor een ander moest bewaren, of in bruikleen had, maar deed alsof dit zijn eigendom was. Of hij kon iets hebben geroofd, of afgeperst. Of hij had iets gevonden en dit niet aan de rechtmatige eigenaar teruggegeven. Of hij had een valse eed gezworen (Lev. 5:14 tot 6:7; Num. 5:5-7).

Al die zondige dingen vinden ook vandaag de dag nog plaats. In de handelingen die een Israëliet moest verrichten om vergeving van zonde te ontvangen, ligt dan ook voor ons als gelovigen in deze tijd een belangrijke les. Wij moeten beseffen dat een gelovige niet goedkoop zondigt. Want voor elke zonde die men doet, kan God alleen vergeving schenken doordat de Heere Jezus als het ware Offerlam ook voor die zonde is gestorven. De zonde belijden en nalaten is nog niet voldoende. De geleden schade moet ook worden vergoed, met daarbij zo mogelijk een vergoeding voor het leed dat is aangericht. Dit kan men doen door méér terug te geven dan wat ontvreemd of stukgemaakt is.

De tollenaar Zachëus bracht dit in praktijk. Toen de Heere Jezus in zijn leven kwam en hij zag dat God alles van hem wist, werd hij zich van zijn zondige levenswandel bewust. Onmiddellijk gaf hij de helft van zijn bezit aan de armen; en wat hij zich onrechtmatig had toegeëigend, gaf hij niet voor honderdtwintig procent maar voor vierhonderd procent terug (Luc. 19:1-10).

Vragen bij hoofdstuk 7

1. Wanneer heeft een gelovige een 'ongeregelde wandel', en hoe ga je hiermee om (7.1)?
2. Hoe ga je om met gelovigen die tweedracht zaaien in de gemeente (7.2)?
3. Wat is sektarisme in de gemeente (7.3)?
4. Wanneer wordt iemand een boze genoemd (7.4)?
5. Is er verschil tussen de aard van bepaalde zonden (7.5)?
6. Hoe moet je handelen als iemand tegen jou heeft gezondigd (7.6)?
7. Wat betekent binden en ontbinden door de plaatselijke gemeente (7.7)?
8. Moet je telkens *opnieuw* vergeven (7.8)?
9. Hoe te handelen als zonden in een geloofsgemeenschap niet worden weggedaan (7.9)?
10. Waarom kunnen er geen zonden in de gemeente worden getolereerd (7.10)?
11. Wat is de geestelijke toepassing van de doodstraf in deze bedeling, een straf die in het Oude Testament letterlijk werd uitgevoerd (7:11)?
12. Hoe dient men te handelen met iemand die vanwege zijn zondige wandel buiten de kring van de gelovigen is geplaatst, maar zich heeft bekeerd (7.12)?
13. Is schuldbelijdenis tegenover degene waartegen men heeft gezondigd niet voldoende (7:13)?

8. Is er een relatie tussen zonde en ziekte?

8.1. Waren er geen zonden, dan waren er geen wonden

Door de zondeval is de dood in de wereld gekomen. De geestelijke dood was direct een feit, de lichamelijke dood volgde later. Dat is nog steeds zo, want *'het loon van de zonde is de dood'* (Rom. 6:23). Als gevolg hiervan geldt de regel: *'Het is voor de mensen beschikt eenmaal te sterven'* (Hebr. 9:27). Alle mensen op aarde, die leven voor de wederkomst van de Heere Jezus, ondergaan dit proces.

De Schrift zegt: *'Vlees en bloed kunnen het Koninkrijk van God niet beërven'* (1 Kor. 15:50). Salomo heeft gezegd: *'Alles heeft zijn bestemde tijd. Er is een tijd om geboren te worden en een tijd om te sterven'* (Pred. 3:2). De ene mens sterft op jonge leeftijd, de andere na een lang leven. Hoewel er verschillende doodsoorzaken zijn, gaat er dikwijls een ziekbed aan het sterven vooraf.

8.2. Een christen is niet immuun voor ziekte

Het menselijk lichaam wordt in de Bijbel vergeleken met een aarden vat, een grote kruik van steen. Het vat is broos en gaat een keer stuk. Na het volwassen worden treedt in ons lichaam het aftakelingsproces in werking. Het christen-zijn maakt niet immuun voor zwakheden en ziekten. Die zijn een gevolg van de

zondeval. En de hele schepping zucht nog steeds onder de gevolgen hiervan, ook de lichamen van de gelovigen en de ongelovigen (Rom. 8:18-23; 2 Kor. 4:7, 11; 5:1-8).

Niet ieder mens heeft een sterke gezondheid. Als gevolg daarvan worden velen regelmatig ziek. God heeft niet beloofd dat rampen en ziekten aan ons voorbij zullen gaan. Hij heeft wel beloofd in moeilijke situaties genade en kracht te geven, om 'staande' te kunnen blijven, erdoorheen te kunnen komen. Augustinus heeft opgemerkt dat God oordeelde dat het beter is het goede uit het kwade te laten voortkomen. Hij bedoelde hiermee dat het overwinnen van moeilijke omstandigheden beter is dan helemaal geen moeiten te hebben. Mozes zei: *'Het meeste (of: het uitnemendste) van onze dagen is moeite en verdriet'* (Ps. 90:10). De praktijk leert dat moeilijkheden de mensen vaak dichter bij God brengen.

8.3. Wie veroorzaakt ziekte, God of...?

Toch is ziek worden geen vanzelfsprekendheid. Zonder op alle vragen een antwoord te krijgen, kunnen we in de Bijbel wel ontdekken dat ziekten meerdere oorzaken kunnen hebben. Asaf worstelde in Psalm 73 met de vraag hoe het kwam dat de goddeloze voorspoed had (bijv. gezond was), en de rechtvaardige tegenspoed had (bijv. ziek was). Hoewel de satan in staat is ziekte te veroorzaken, kunnen we niet per definitie zeggen dat ziekte van de boze afkomstig is. De Bijbel leert dat God de Heerser is over alles. Maar de satan kan wel zijn gang gaan binnen de grenzen die God vaststelt. Zonder Zijn toestemming kon de satan Job met geen vinger aanraken. Wat Job overkwam, schreef hijzelf ook niet aan de satan toe, maar aan God. Dit is nog steeds een belangrijke les, als ons ziekten en moeilijkheden overkomen. Ook wij moeten evenals Job in de eerste plaats de hand van God in ons leven erkennen, als er moeiten zijn. *'Hij doet smart aan en Hij verbindt. Hij verwondt én Zijn handen genezen'* (Job 1:12; 2:6; 5:17-19).

Dat een ziekte of handicap door de satan wordt veroorzaakt, maar door God kan worden gebruikt, zien we o.a. in het leven van Paulus. God wilde hem beschermen voor de zonde van hoogmoed, en om die reden gaf Hij hem een doorn in het vlees. Paulus' ervaring was echter dat een engel van de satan bij

deze handicap actief was, want die engel sloeg hem met vuisten (2 Kor. 12:7-10).

Een vrouw was vanwege een zwakheid in haar lichaam achttien jaar lang zodanig kromgebogen, dat zij zich in het geheel niet meer kon oprichten. Waarom haar dit was overkomen, vermeldt de Bijbel niet. Er staat wel dat de satan de veroorzaker van haar handicap en gebondenheid was. Toch had dit uiteindelijk tot gevolg dat de Heere Jezus door haar genezing werd verheerlijkt (Luc. 13:10-17).

Een gezond lichaam kan door de satan ernstig worden aangetast, maar de ziel van de gelovigen kan hij niet doden (vgl. Matt. 10:28-29). Hoewel hij zijn vernietigend werk van dood en verderf zaaien blijft doen en alle mensen in het ongeluk zou storten, als hij hiertoe de kans kreeg, weten we: *God staat boven dit alles!* Hij kan ons beschermen tegen elk leed. Het is daarom heel belangrijk dat wij tot God bidden en Hem vragen om bescherming.

8.4. Door ziekte meer oog krijgen voor genade

Soms gebruikt God ziekte of een handicap om iemand dichtbij Zichzelf te brengen (of te houden) of wil Hij door ziekte iemand voor zonden behoeden. Dit kunnen we o.a. leren uit het leven van Jakob en Paulus. Jakob, die meestal in eigen kracht en met slinkse streken zijn weg ging, moest leren van genade te leven en in alle omstandigheden op God te vertrouwen. Toen hij werd 'aangeraakt' aan zijn heupgewricht tijdens zijn worsteling met een engel, ging hij vanaf dat moment kreupel door het leven (Gen. 32:25).

Paulus had een blik in de derde hemel mogen slaan, en had daar onuitsprekelijke woorden gehoord. Om hem voor hoogmoed te bewaren en hem geestelijk in evenwicht te houden, stond de Heere toe dat een engel van de satan hem met vuisten sloeg. Dit was mogelijk een ernstige oogziekte, waardoor de apostel zijn verdere leven gehandicapt was. Paulus had driemaal gebeden of de Heere deze doorn in zijn vlees wilde wegnemen. Hij ontving geen genezing, maar kreeg wel als antwoord: *'Mijn genade is voor u genoeg'* (2 Kor. 12:1-10; Gal. 4:14-15; 6:11).

8.5. Ziekte tot verheerlijking van God

Dat ziekte ook tot verheerlijking van God kan zijn, wilde de Heere Jezus reeds aan Zijn discipelen leren. Zij wisten dat ziekte in ieder geval een straf op zonde kon zijn. God had de Israëlieten namelijk gewaarschuwd dat zij getroffen zouden worden door allerlei ziekten, waaronder blindheid, als zij Hem ongehoorzaam zouden zijn (Deut. 28:21, 27-29, 35). In het geval van de blindgeborene trokken de discipelen dan ook de conclusie dat hij of zijn ouders wel gezondigd zouden hebben.

Dat de ziekte ook een totaal andere reden kon hebben, kwam niet bij hen op. De Heere Jezus zei hun echter dat zijn blindheid niet het gevolg was van zonde, maar dat God de genezing van de blinde man ging gebruiken om Zijn Naam te verheerlijken en de werken van God in hem te openbaren (Joh. 9:1-3).

8.6. Ziekte kan een zware beproeving zijn

Ziekte kan ook een door God gezonden beproeving zijn, zoals in het leven van Job. Om aan de satan te tonen dat het geloof van Job echt was, moest God de vreselijkste dingen in het leven van Zijn dienstknecht toelaten. Daarnaast gebruikte God deze beproeving ook voor Job zelf, zodat hij zijn eigen hart beter zou leren kennen. Maar ook dat hij God heel persoonlijk en door eigen ervaring zou leren kennen, en niet alleen van horen zeggen (Job 42:3b-6).

Na een weg van heel veel pijn, verdriet en ellende kwam God met het leven van Job tot Zijn doel. Job kwam er rijker uit, en hij kon zeggen: *‘Maar Hij kent de weg die ik ga. Laat Hij mij beproeven – ik zal er als goud uitkomen’* (Job 23:10-11; Ps. 66:10-11). Dit wist hij echter niet van te voren, hoewel Elifaz tegen Job had gezegd: *‘Zie, welzalig is de sterveling die door God gestraft wordt; verwerp daarom de bestraffing van de Almachtige niet’* (Job 5:17-18). Een beproeving kan ons gelegenheid bieden onszelf te oefenen in gehoorzaamheid. Dit kan alleen als we dicht bij God blijven, anders wordt het een verzoeking. Wij weten de afloop van de beproeving van Job, zoals Jakobus zegt: *‘U hebt gehoord van de volharding van Job, en u hebt de uitkomst van de Heere gezien, dat de Heere vol ontferming is en barmhartig’* (Jak. 5:11).

8.7. Ziekte kan tot bekering leiden en ons op de knieën brengen

God kan ziekte gebruiken om een mens tot nadenken te brengen over de betrekkelijkheid en de vergankelijkheid van het aardse bestaan, over de werkelijke zin van het leven en het leven na de dood. Velen zijn op het ziekbed tot het inzicht gekomen dat niet alleen hun lichaam ziek was, maar ook hun ziel. Op het ziekbed hebben zij genezing gevraagd voor hun ziel, en die ook gevonden (Ps. 41:4-5). David kwam ook tot dit inzicht en beschrijft een ziekte, die in zijn leven was gekomen door een voor ons onbekende zonde (Ps. 38:19, 1-12).

Zo zien we dat lijden en ziekte niet door God veroorzaakt worden, maar wel door Hem gebruikt worden. God laat in het leven van mensen dingen toe die oorspronkelijk niet bij Hem horen. Als deze vorm van lijden in ons leven komt, heeft God altijd een hoger plan met ons bestaan. Want als gelovigen zijn we degenen 'die Hem liefhebben'. We kunnen dus concluderen dat God het kwaad en de werking van de boze gebruikt om Zijn doel met mensen te bereiken. Uiteindelijk doet Hij alle dingen meewerken ten goede voor hen die Hem liefhebben (Rom. 8:28).

Toen Elisa oud was en ziek werd, was hij zelfs op zijn ziekbed nog tot zegen voor anderen (2 Kon. 13:14). Toen koning Asa oud was en ernstig ziek werd aan zijn voeten, zocht hij geen hulp bij de Heere, maar bij de artsen. De ziekte bracht Asa niet op de knieën om te bidden voor genezing (2 Kron. 16:12). Dit was een triest einde van het leven van een koning, die aan het begin van zijn regering zo op God had vertrouwd (2 Kron. 14:11). Koning Hizkia werd ook heel ernstig ziek, en hij smeekte God om genezing en ontving die ook; en tevens de toezegging dat nog vijftien jaar aan zijn levensdagen zouden worden toegevoegd. Helaas was hij niet dankbaar genoeg voor zijn bijzondere genezing, die gepaard ging met een wonderteken; hij werd zelfs hoogmoedig (Jes. 38 en 39; 2 Kron. 32:24-25). Een goede gezondheid is een grote zegen van God. Laten we Hem dan ook hierom bidden en ervoor danken!

8.8. Ziek worden als gevolg van een verkeerde levensstijl

Ons lichaam is zo gemaakt dat het reageert, als we de gezondheidsregels grof overschrijden. We worden ziek bijvoorbeeld door verkeerde voeding,

door roken, overmatig alcoholgebruik of onvoldoende rust. Er is echter nog een ander, heel belangrijk aspect waardoor mensen in bepaalde gevallen ziek worden. Salomo benoemde het als volgt: *'Een gezond hart is leven voor het lichaam, maar afgunst is verrotting van de beenderen'* (Spr. 14:30). Als men jaloersheid of afgunst in het hart toelaat, raakt men verbitterd en komt er wrok in het hart. Die gaat ten slotte niet alleen knagen aan de ziel, maar ook aan het lichaam. Als iemand *wrok* in zijn hart toelaat, dan kan dit tot gevolg hebben dat men geestelijk of lichamelijk een *wrak* wordt!

Ziekte kan echter ook het gevolg zijn van lichamelijke of geestelijke arbeid die teveel inspanning vergt. Epafroditus was als gevolg van zijn werk voor de Heere ziek geworden, en hij was de dood nabij gekomen. Timoteüs had een zwakke gezondheid en hij kreeg maagklachten (Fil. 2:25-30; 1 Tim. 5:23).

8.9. Ziekte kan een gevolg van ongehoorzaamheid zijn

God had door de mond van Mozes aan het volk Israël opdracht gegeven Egypte te verlaten en Hem te gaan offeren op een plek, drie dagreizen ver in de woestijn. Als zij in Egypte zouden blijven, dan zou God hen treffen met het zwaard of met de pest. Toen de farao weigerde het volk Israël te laten gaan – hij kende God niet en wilde niets met Hem te maken hebben –, bracht God Zijn plagen, waaronder de pest, over het land Egypte (Ex. 5:3; 9:8-11).

Toen het volk Israël door de Rode Zee was getrokken en uit de macht van de farao was verlost, stelde God hen op de proef en zei: *'Als u aandachtig luistert naar de stem van de Heere, uw God, en doet wat juist is in Zijn ogen, als u Zijn geboden gehoorzaamt en al Zijn verordeningen in acht neemt, dan zal Ik geen enkele van de ziekten over u brengen die Ik over Egypte gebracht heb, want Ik ben de Heere, uw Heelmeester'* (Ex. 15:26; Deut. 28:21-29). Ook werd het volk gewaarschuwd dat het, als het in het Beloofde Land was aangekomen en zich dan van God zou afwenden, Zijn straffende hand zou ondervinden door de vreselijke dingen die hun zouden overkomen, waaronder ziekten (Lev. 26:14-16, 23-25).

De Bijbel geeft diverse voorbeelden van mensen, die ondanks alle waarschuwingen toch ongehoorzaam waren, waarop God ingreep door hen ziek te laten worden:

- Toen Mirjam openlijk ongehoorzaam was en tegen het gezag van Mozes opstond, sloeg God haar met de plaag van de melaatsheid. Op het gebed van Mozes schonk God haar weer genezing (Num. 12:2-15).
- Koning David liet zich door hoogmoed leiden en ging het volk van God tellen. Om die reden moest God hem bestraffen. David kon kiezen uit drie straffen die hem door de profeet Gad werden bekendgemaakt. Hij koos voor het zwaard van de Heere God, namelijk drie dagen pest (2 Sam. 24:11-17; 1 Kron. 21:11-15).
- Gehazi, de knecht van de profeet Elisa, pleegde bedrog; als gevolg daarvan werd hij melaats (2 Kon. 5:20-27).
- Koning Uzzia meende dat hij het zich als de belangrijkste man in Israël wel kon veroorloven ook als priester op te treden, door in de tempel reukwerk te offeren. Hoewel tachtig priesters hem probeerden tegen te houden, offerde hij toch. Vanwege deze zonde werd hij door God geslagen met melaatsheid (2 Kron. 26:16-21).
- De man die al 38 jaar verlamd was, toen hij in Betesda door de Heere Jezus werd aangetroffen, was oorspronkelijk ziek geworden door een niet nader genoemde zonde (Joh. 5:14).
- In de gemeente te Korinte kwamen vreselijke zonden voor, die allemaal werden getolereerd. Het gebeurde zelfs dat mensen dronken aan het avondmaal deelnamen. Om deze zaken, die tot oneer van God waren, hadden velen daar een zwakke gezondheid en waren er ook gemeenteleden gestorven (1 Kor. 11:30).
- Elymas de tovenaars bood fel verzet, toen Paulus de evangelieboodschap bracht. Als gevolg daarvan keerde Gods hand zich tegen hem en was hij een tijdlang blind (Hand. 13:8-11).

We vinden in het Nieuwe Testament ook tweemaal de uitdrukking: *aan de satan overgeven*. De man in Korinte die gemeenschap had met de vrouw van zijn vader, werd door Paulus samen met de gemeente aan de satan overgegeven. Dit gebeurde tot verderf van zijn vlees, maar opdat zijn geest behouden zou worden in de dag van de Heere. Dit verderf van het vlees duidt op ziek worden. God wilde die ziekte gebruiken, opdat de geest van deze persoon behouden zou worden. Doordat hij buiten de gemeente kwam te staan, bevond hij zich

op het terrein van de satan en verloor hij de bescherming van de Heilige Geest. Zo kon zijn lichaam gemakkelijk een prooi van de satan worden (1 Kor. 5:4-5).

Het geloof van Hymeneüs en Alexander had schipbreuk geleden. Om hen het lasteren af te leren had Paulus deze valse leraars ook aan de satan overgegeven (1 Tim. 1:20).

8.10. Zonde tot de dood

Er zijn ook specifieke zonden die wel moeten leiden tot de dood. Johannes zegt hierover het volgende: *‘Als iemand zijn broeder ziet zondigen, een zonde niet tot de dood, dan moet hij tot God bidden, en Hij zal hem het leven geven, namelijk aan hen die niet zondigen tot de dood. Er is een zonde tot de dood; daarvoor zeg ik niet dat hij moet bidden. Elke ongerechtigheid is zonde; en er is zonde die niet tot de dood leidt’* (1 Joh. 5:14-17).

Dat iemand zó heeft gezondigd, dat dit als ‘een zonde tot de dood’ moet worden gezien, is voor anderen vaak moeilijk te bepalen. Als iemand ziek is, dan mogen hij en anderen bidden om genezing. Er kunnen echter omstandigheden zijn dat God aan de zieke zelf duidelijk maakt, dat Hij hem als gevolg van een bepaalde zonde uit het aardse leven wegneemt en hij en anderen niet meer om genezing moeten bidden. Dit wil echter niet zeggen dat zo iemand verloren gaat. Het betekent dat God hem of haar niet langer als Zijn getuige op aarde kan laten. Als de zieke een ware gelovige is, dan gaat zijn of haar ziel na het sterven naar de Heere Jezus in de hemel.

Het komt echter ook voor dat God in bepaalde gevallen rechtstreeks ingrijpt, nadat mensen ernstig hebben gezondigd en hen om die reden plotseling door de dood wegneemt. Daarvan staan ook voorbeelden in de Bijbel:

- De vrouw van Lot keek om naar Sodom, ondanks de nadrukkelijke waarschuwing van de engel. Daardoor veranderde zij in een zoutpilaar (Gen. 19:17-26).
- De oudste zoon van Juda was slecht in de ogen van de Heere; daarom doodde Hij hem. Wat de zonde van Er inhield, vermeldt de Bijbel niet (Gen. 38:7).

- De zonen van Aäron, Nadab en Abihu, brachten God reukwerk in een pan met vuur dat niet van het altaar afkomstig was. Hiermee overtraden zij nadrukkelijk Gods gebod. Mozes zei tegen Aäron: *‘Dit is wat de Heere gesproken heeft: in hen die tot Mij naderen zal Ik geheiligd worden, en voor de ogen van heel het volk zal Ik geëerd worden’*. Terwijl het hele volk toekeek, nam God hen plotseling weg (Lev. 10:1-7).
- Korach, Datan en Abiram en nog 250 mannen kwamen openlijk in opstand tegen het gezag dat God aan Mozes en Aäron gegeven had. Ook hier greep God direct in. De aarde opende zich onder hun voeten en verzwolg hen, zodat zij levend werden begraven (Num. 16:1-7, 28-35).
- David liet de ark naar Jeruzalem vervoeren op een nieuwe wagen. Toen de ark van de wagen dreigde te vallen, greep Uzza de ark vast. Vanwege deze daad van onbedachtzaamheid kwam God met Zijn oordeel en stierf Uzza op die plek (2 Sam. 6:1-8).
- Nadat Elia ten hemel was gevaren, werd de profeet Elisa bespot door 42 kinderen die riepen: *‘Kaalkop, ga op, kaalkop ga op’*. De profeet vervloekte hen in de Naam van de Heere. Onmiddellijk kwamen er twee berinnen uit het bos en verscheurden die kinderen (2 Kon. 2:23-25).
- Chananja, een valse profeet, had het volk op leugens doen vertrouwen. Hiermee had hij afval van God gepredikt. Vanwege zijn zonde stierf hij korte tijd daarna (Jer. 28:15-17).
- Ananias en Saffira waren oneerlijk geweest en hadden de Heilige Geest bedrogen. Zij vielen, nadat zij ontmaskerd waren, onmiddellijk dood neer (Hand. 5:1-11).
- In de gemeente te Korinte hadden velen zich schuldig gemaakt aan het lichaam en het bloed van de Heere Jezus. Door o.a. dronkenschap bij het avondmaal te tolereren, hadden zij er zowel persoonlijk als gemeenschappelijk niet op gelet dat de gemeenschap met de Heere verbroken werd. Als gevolg hiervan liet God niet alleen ziekte toe, maar kwamen er ook meerdere sterfgevallen voor (1 Kor. 11:29-32).

8.11. Ziekenzalving

Als iemand ziek wordt, dan is het heel belangrijk – met name voor de zieke zelf – om zich af te vragen wat de Heere hem persoonlijk door die ziekte te zeggen heeft. De laatste perikoop van de brief van Jakobus behandelt het voorbeeld van iemand die ziek is geworden, en de manier waarop hij en anderen hiermee dienen om te gaan.

Het gedeelte eindigt met de conclusie: *‘Broeders, als iemand onder u van de waarheid is afgedwaald, en een ander doet hem terugkeren, weet dan, dat hij die een zondaar van zijn dwaalweg doet terugkeren, een ziel zal redden van de dood en een menigte van zonden zal bedekken’* (Jak. 5:13-20).

In dit gedeelte wordt zesmaal over bidden gesproken:

1. Het gebed van de zieke, die leed heeft te dragen. Dit lijden kan een gevolg zijn van de verdrukking die gelovigen ondervinden vanwege het geloof. Door de kracht van het gebed kan de gelovige staande blijven.
2. Het bidden voor elkaar.
3. Het gelovig gebed van de oudsten.
4. Het gebed van Elia, slechts een mens zoals wij.
5. Elia bad opnieuw en er kwam regen.
6. Het gebed van een rechtvaardige, dat veel (niet alles) vermag doordat God er kracht aan verleent.

Voor iedereen, dus ook voor de zieke zelf, is persoonlijk gebed heel belangrijk. Bidden is je ziel openleggen voor God en luisteren naar Zijn antwoord. Als iemand leed heeft te dragen, en bijvoorbeeld ziek is, laat hij bidden. Dit kan lijden vanwege het geloof inhouden, maar ook vanwege ziekte. Zoals gezegd kan iemand ziek geworden zijn door een bepaalde zonde. God kan het ziekbed gebruiken om zonden in herinnering brengen en de zieke duidelijk maken dat de ziekte een gevolg van die zonden is. We zagen al dat dit ook gebeurd is in het leven van koning David (Ps. 38:19; 41:4-5).

In het geval van Jakobus 5 kan de zieke niet naar andere gelovigen of naar de gemeente toegaan om zijn zonden openlijk te belijden. Daarom vraagt hij de

oudsten, als vertegenwoordigers van de gemeente, naar hem toe te komen. Wanneer hij in het bijzijn van de oudsten openlijk zijn zonden belijdt, dan is de oorzaak van zijn ziekte weggenomen en ontvangt hij vergeving. Het belijden van de zonden is in deze situatie voorwaarde om genezing te ontvangen. Vervolgens zalven de oudsten hem met olie in de Naam van de Heere. Zalfolie – meestal wordt er olijfolie gebruikt – is geen magisch middel tot genezing, maar een symbool van de Heilige Geest. Hiermee werd ook in het Oude Testament de zalving verricht, die personen geschikt maakte voor een bepaalde dienst. Evenals het water van de doop een symbool van reiniging is, van afwassing van de zonden, en het brood en de wijn bij het avondmaal symbolen zijn van het lichaam en het bloed van de Heere Jezus.

Als de oudsten een gelovig gebed uitspreken en de zieke zalven in de Naam van de Heere, dienen zij wel zeker te weten of de Heere Jezus hun op dat moment autoriteit geeft voor het gebed en de zalving². Het gelovig gebed van de oudsten zal de zieke behouden en de Heere zal hem weer oprichten. Voor dit gebed hebben de oudsten geloofsvertrouwen nodig, en tevens het bewustzijn dat de Heere vol genade en liefde is om het gevolg van de zonde – de zieke zelf – weg te nemen. De oudsten die bidden, spreken een gemeenschappelijk gebed voor de zieke uit. Dat betekent dat dit gebeurt in de tegenwoordigheid van de zieke; zij staan naast hem of om hem heen.

Het woord ziek zijn in vers 14 heeft de betekenis van een ernstige ziekte. In vers 15 wordt een ander woord gebruikt – de zieke oprichten – dat meer op de gevolgen van de ziekte duidt, een gevoel van depressiviteit. Door het ziekbed wist de zieke dat de Heere Jezus hem iets had te zeggen. Maar doordat Hij de zieke geneest en hem weer opricht, weten zowel de zieke als de oudsten dat de oorzaak van de ziekte, zijn zonde, vergeven is. Vervolgens kan de zieke weer in de kring van de gemeente worden opgenomen.

In Jakobus 5 gaat het niet om genadegaven van genezing, die God door Zijn Geest aan iemand in de gemeente kan geven (1 Kor. 12:9). Het gaat daar ook niet over een gebedsverhoring van de zieke of van de gelovigen die voor zijn genezing bidden, waardoor de zieke na verloop van tijd genezing ontvangt. Het gaat alleen over de omstandigheden waarin een gelovige verkeert, nadat hij ziek is geworden vanwege een bepaalde zonde.

---

2 In dit Bijbelgedeelte wordt het gebed van Elia als voorbeeld geciteerd. Hij had van God autoriteit ontvangen om te bidden dat de hemel tijdelijk geen regen gaf.

Tijdens de omwandeling van de Heere Jezus op aarde werden de discipelen eens door Hem uitgezonden om te prediken, met het doel dat de hoorders zich zouden bekeren. Om de mensen te kunnen overtuigen kregen zij voor die missie de macht om boze geesten uit te werpen en zieken te genezen. Hoewel we niet lezen dat de Heere Jezus hun ook de opdracht gaf de zieken te zalven, deden de discipelen dat wel (Matt. 10:1, 8; Marc. 6:13). Ziekenzalving was bij de Joden in die tijd een normaal gebruik, en de zalfolie werd gebruikt als medicijn. Zoals wijn en alcohol desinfecterend werken, werkt de olie verzachtend in wonden (Jes. 1:6; Luc. 10:34).

Vragen bij hoofdstuk 8

1. Wat betekent het gezegde: waren er geen zonden, dan waren er geen wonden (8.1)?
2. Hoe komt het dat christenen ook ziek worden (8.2)?
3. Hoe denk je over de uitspraak: 'God heeft een plan met ziekten, ook als die door de satan zijn veroorzaakt' (8.3)?
4. Wat leerde Jakob en later ook Paulus door hun handicap (8.4)?
5. Kent u iemand die een ziekte of ernstige handicap heeft en daardoor een bijzonder getuigenis van geloofsvertrouwen geeft (8.5)?
6. Hoe gaat u om met ziekte en lijden van anderen (8.6)?
7. Kent u iemand bij wie God een ziekte toeliet, waardoor hij tot bekering kwam en eeuwig leven ontving (8.7)?
8. Als we ziek worden, op wie vertrouwen we dan: de kundige artsen, of geloven we dat God genezing kan schenken, zelfs als artsen het voor onmogelijk houden (8.7)?
9. Als God genezing geeft, hoe gaat men er dan mee om (8.7)?
10. Noem voorbeelden van een verkeerde levensstijl, waardoor men ziek kan worden (8.8)?
11. Is het belangrijk, als we ernstig ziek worden, om ons af te vragen wat God ons hiermee wil zeggen of leren (8.9)?
12. Wat is 'zonde tot de dood', en kunnen anderen beoordelen of iemand die heeft begaan (8.10)?
13. Wat is het onderscheid tussen gaven van genezing, en het bidden voor en met anderen om genezing van ziekte (8:11)?
14. Wat is het verschil tussen het claimen van genezing, en in geloof aannemen dat God genezing op gebed geeft (8:11)?

9. Van zonde gereinigd dankzij Christus

9.1. De les van de melaatsheid

Vele mensen weten dat de weg naar God geblokkeerd is door hun zonden. Sommigen kennen de weg niet, die God in de Bijbel aanwijst om met onze zonden en schuld naar de Heere Jezus te gaan. Anderen kennen de weg wel, maar willen hem niet gaan. De reiniging van de melaatse is een prachtige illustratie in het Oude Testament van de weg die we moeten gaan om met God in het reine te komen. Hierdoor kunnen we Gods liefde zien en het werk van de Heere Jezus voor mensen die ten dode gedoemd zijn, maar ook de manier waarop Hij zondaars reinigt en geschikt maakt voor Zijn dienst.

Wanneer iemand melaats werd in de tijd van de Bijbel, dan wist die persoon dat hij uiteindelijk aan de gevolgen van de ziekte zou sterven. Zo is het ook met de zonde van de mens, want als gevolg hiervan is de dood in de wereld gekomen en is het de mensen ook bepaald éénmaal te sterven (Rom. 6:23; Hebr. 9:27a). In de Bijbel is melaatsheid een beeld van uitbrekende zonde, die een voortwoekerende werking heeft en uiteindelijk de dood tot gevolg heeft.

In Leviticus 13 vinden we een bijzondere parallel tussen de manier waarop de priester met een melaatse omging en hem rein kon verklaren, en de manier waarop God met een zondaar handelt en hem rechtvaardig verklaart. In Leviticus 14 vinden we vervolgens de wet op de reiniging van de melaatse, en het offer dat werd gebracht op de dag dat hij genezen werd verklaard door

de priester. Ook zien we daar de parallel tussen het offer dat moest worden gebracht als iemand van de melaatsheid was genezen, en het offer dat de Heere Jezus heeft gebracht om mensen te genezen van de zonde. Want *‘de straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is er voor ons genezing gekomen’* (Jes. 53:5).

9.2. Rein verklaard als je er onrein uitziet?

Wanneer een Israëliet ontdekte dat er zich op een plek, mogelijk onder zijn kleding, iets bevond wat op melaatsheid leek, dan moest hij direct naar een priester gaan om zich door hem te laten onderzoeken. Als de priester constateerde dat de persoon melaats was, verklaarde hij hem onrein. Als de priester twijfelde of de betreffende persoon inderdaad getroffen was door melaatsheid – het kon mogelijk een zweer, een zwelling of huiduitslag zijn – dan moest deze zich afgezonderd houden van de gemeenschap.

Als echter de melaatsheid zich over het hele lichaam had uitgebreid, dan ging hij opnieuw naar de priester. De priester deed vervolgens opnieuw onderzoek en bekeek zijn hele lichaam. Als nu bleek dat hij van zijn hoofdhaar tot de voetzool melaats was, dan gebeurde er iets opmerkelijks. Dan verklaarde de priester de melaatse namelijk rein! Niet dat deze persoon al rein was, maar hij werd rein *verklaard* (Lev. 13:12-13).

9.3. De hemelse priester verklaart ons rein (rechtvaardig)

Zo gaat het ook met een mens die gereinigd wordt van zijn zonden. Zodra hij inziet dat er dingen in zijn leven zijn die de Bijbel zonde noemt, dan moet hij hiermee naar de Heere Jezus gaan, de grote Priester in de hemel. De Heere Jezus zal hem uiteraard onrein verklaren. Maar als iemand zichzelf in het licht van God gaat zien, dan zal hij na verloop van tijd tot de erkenning komen dat er in hemzelf géén goed woont. Evenals van het volk Israël staat geschreven dat er van de voetzool tot de schedel toe geen plek was die niet ziek was (Jes. 1:5-6).

Zo is ook ieder mens vol van zonde. Als iemand tot de overtuiging komt dat in hem, dat wil zeggen in zijn vlees, helemaal geen goed aanwezig is, dan is het

moment gekomen om opnieuw naar de hemelse Priester, dus naar de Heere Jezus te gaan en in Gods licht te komen (Rom. 7:14-18). Dan gebeurt er met hem precies hetzelfde als met de Israëliet, die met zijn melaatsheid naar de priester ging. God stuurt iemand niet weg, die beseft dat hij door de zonde totaal verontreinigd is. Integendeel!

Hoewel God natuurlijk weet dat er in de persoon die zich tot Hem bekeert geen goed woont, wacht Hij op het moment dat Hij dit uit zijn eigen mond hoort. Na de erkenning: 'Ik heb een zondig en onrein leven geleid' en de belijdenis van bewuste zonden, kan de Heere Jezus zo iemand volkomen rein verklaren (1 Joh. 1:9). De Bijbel noemt dit in de Romeinenbrief de rechtvaardiging *door het geloof*. Vanaf dat moment ziet God hem niet meer als een zondaar, maar als iemand die rein is! Als een rechtvaardige, als iemand die niet heeft gezondigd!

9.4. De reiniging van de ex-melaatse

Leviticus 14 is een bijzonder hoofdstuk in de Bijbel, omdat het offer voor de genezing van een melaatse waarschijnlijk nooit is gebracht in Israël. In de tijd dat de Bijbel is geschreven, waren er geen medicijnen voor deze ziekte en stierf iedereen na verloop van tijd aan de gevolgen ervan. De Heere Jezus kon dan ook zeggen dat niet één melaatse in Israël werd genezen, behalve Naäman de Syriër (2 Kon. 5:7; Luc. 4:27). Zo was het in elk geval in de tijd van Elia en Elisa.

Als iemand dacht dat hij was genezen, moest hij buiten de legerplaats bij de priester worden gebracht en daar worden onderzocht. Constateerde de priester dat hij van de plaag van de melaatsheid was genezen, dan moest de ex-melaatse worden *gereinigd*. Hiervoor moesten twee vogels worden gebruikt en moesten ook cederhout, scharlaken en hysop voorhanden zijn, alsook een vat levend water – waarmee bronwater wordt bedoeld. De ene vogel diende geslacht te worden boven het vat met levend water, zodat het bloed van de geslachte vogel zich zou vermengen met het water in het vat.

Vervolgens diende men de nog levende vogel te nemen met het cederhout, de hysop en het scharlaken, en dit in zijn geheel onder te dompelen in het vat met levend water. Daarna moest het levende water, dat vermengd was met de druppels bloed van de geslachte vogel, zeven maal worden gesprenkeld op degene die van de melaatsheid moest worden gereinigd. Vervolgens moest

men de levende vogel in de vrije natuur laten wegvliegen. De gereinigde melaatse moest daarna zijn kleren wassen, al zijn haar afscheren en zich met water baden. Daarna zou hij rein zijn en weer in de legerplaats mogen komen, maar hij moest nog wel zeven dagen buiten zijn tent doorbrengen. Op de zevende dag moest hij opnieuw al het haar afscheren dat zich op zijn hoofd en lichaam bevond, zijn kleren wassen en zich met water baden. Zo zou hij rein zijn!

De volgende dag, op de achtste dag, moest hij twee gave schapen nemen en een oilam zonder enig gebrek van een jaar oud, bloem (fijn meel) als graanoffer en een log olie. Het ene lam werd als een schuldoffer aangeboden en met de log olie voor het aangezicht van de Heere heen en weer bewogen. Vervolgens diende de priester een deel van het bloed van het schuldoffer te nemen en dit te strijken aan de rechteroorlel, de rechterduim en de rechter grote teen van de persoon die moest worden gereinigd. Met zijn linkerhand diende de priester vervolgens een hand olie te scheppen en zijn rechtervinger in de olie te dopen en dit te strijken aan de rechteroorlel, de rechterduim en de rechter grote teen van degene die moest worden gereinigd.

Daarna moest de priester zevenmaal van de olie die in zijn hand was voor het aangezicht van de Heere spreken. Wat van de olie zou overblijven, moest door de priester op het hoofd van de melaatse worden aangebracht. Daarna zou het zondoffer worden gebracht. Vervolgens werd het dier dat als brandoffer bestemd was, geslacht en het werd samen met het graanoffer aan de Heere geofferd op het altaar. De priester kon zodoende verzoening doen voor degene die moest worden gereinigd, en dan zou hij rein zijn! Als de persoon die werd gereinigd arm was, kon volstaan worden met één schaap en was het toegestaan de andere twee schapen te vervangen door twee vogels.

9.5. Symboliek met een rijke inhoud

Het reinigingsritueel dat de Israëliet moest ondergaan, heeft een diepe geestelijke betekenis voor ons. De dieren die werden geslacht spreken symbolisch van de Heere Jezus, en het bloed spreekt van Zijn offerbloed. Door Zijn plaatsvervangend sterven op het kruis is het mogelijk geworden dat mensen gereinigd kunnen worden van hun zonden. Want zoals de Schrift zegt: *'Onze ziekten heeft Hij op Zich genomen, en ons leed heeft Hij gedragen (...)*.

Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheid verbrijzeld. De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is er voor ons genezing gekomen' (Jes. 53:4-5).

De twee vogels vormen samen ook een beeld van de Heere Jezus, die is overgegeven (gestorven) om onze overtredingen en opgewekt om onze rechtvaardiging (Rom. 4:25). De ene vogel is een beeld van de Zoon van God die uit de hemel neerdaalde, Mens werd en stierf. De andere vogel is een beeld van de Heere Jezus, die weliswaar de dood inging maar ook opstond en vervolgens terugkeerde naar de hemel.

Bomen spreken in de Bijbel ook van mensen. De cederboom is een grote boom, het hysopplantje is een heel kleine plant. Zij zijn beelden resp. van grote, belangrijke mensen en van kleine, geringe mensen. Het scharlaken spreekt van uiterlijke, wereldse pracht. Het water is een beeld van het Woord van God, dat een mens kan reinigen. Fijn meel is een beeld van het volmaakte leven van de Mens Christus Jezus hier op aarde.

9.6. De reiniging door God is veelzijdig

God heeft ons een middel gegeven, waardoor we gereinigd kunnen worden van het kwaad en genezing kunnen ontvangen van de dodelijke gevolgen van de zondige daden en de zondige natuur. De mens moet naar God gaan met zijn zonden. Het maakt niet uit wie je bent in de ogen van mensen: of ze tegen je opzien of op je neerkijken, of je in hun ogen belangrijk of juist onbelangrijk bent. Voor God zijn alle mensen gelijk.

Je moet je echter wel realiseren dat, zoals die eerste vogel stierf, de Heere Jezus ook moest sterven voor jouw zonden, om jou te kunnen redden. En je moet ook met de levende vogel ondergaan in het water, dat vermengd was met bloed, wat spreekt van de dood die de Heere Jezus in jouw plaats wilde ondergaan. De levende vogel, de tweede dus, verdrong niet maar werd alleen even onder water gehouden en kon daarna wegvliegen. Dit spreekt ook van de Heere Jezus, die nadat Hij in de dood was gegaan, ook weer is opgestaan om terug te keren naar de hemel. Zijn opstanding en hemelvaart vormen het bewijs dat God Zijn offer heeft aangenomen. Zoals men de vogel, nadat hij was

losgelaten, niet meer kon grijpen, zo zijn de zonden van allen die ze bij God hebben gebracht, voor eeuwig weg!

Vervolgens moest de priester het reinigingswater uit het vat op de ex-melaatse sprenkelen, niet eenmaal maar wel zevenmaal. Daarna was de reiniging een volkomen feit. Kleren maken de man, is een gezegde, ze laten zien wie je bent. Als een zondaar gereinigd is, dient hij dit ook te laten zien in zijn gedrag, namelijk door rechtvaardige daden (Openb. 19:8). Zoals een gereinigde Israëliet van zijn hele lichaam het haar moest afscheren, moeten gelovigen niet op dezelfde manier als vóór hun bekering verder leven, maar dienen zij alles weg te doen wat naar voren komt uit hun vlees, hun oude natuur.

Deze wassing en het afscheren van het haar werd na zeven dagen herhaald. Om in Gods tegenwoordigheid te kunnen leven, moet de mens die gereinigd is van zonde, dit elke dag door zijn gedrag laten zien. Hij moet zich telkens 'wassen' en de werken van het vlees veroordelen. Dat wil zeggen dat hij het Woord van God elke dag heel praktisch op zijn leven toepast.

De achtste dag is in de Bijbel steeds een beeld van een nieuw begin. Om ons duidelijk te maken hoe verschrikkelijk de zonde is, en hoe groot het offer is dat de Heere Jezus heeft gebracht, is het nodig dat er een heel nieuw begin wordt gemaakt. Gelovigen moeten leren en ermee geconfronteerd worden, dat zij alleen dankzij het offer van de Heere Jezus kunnen leven. Hij heeft onze schuld op Zich genomen en is als het ware Schuldoffer voor ons gestorven. Daarbij heeft Hij ook onze zonden op Zich genomen, al onze zondige daden, en is Hij als het ware Zondoffer voor ons gestorven, zodat God ons die zonden kan vergeven. Tegelijkertijd is Hij ook gestorven als het ware Brandoffer en Spijsoffer.

De Heere Jezus is de heilige, volmaakte Zoon van God, die gedurende Zijn leven op aarde Zich volkomen aan God heeft toegewijd. Hij is de enige Mens die op aarde heeft geleefd, die zonder zonde was. In die staat kon God Hem dus niet straffen, maar doordat Hij voor ons op het kruis tot zonde is gemaakt en ook onze zonden (schuldige daden) op Zich heeft genomen, moest God Hem in het gericht brengen. God kan de zonden nooit door de vingers zien, want Hij is een rechtvaardig God. Doordat de Heere Jezus Zijn leven vrijwillig opofferde en daarmee voor onze zonden betaalde, konden wij door God rein en vrij van zonde worden verklaard.

9.7. Geschikt voor de dienst van God

Met iemand die wordt gereinigd, gebeuren er drie belangrijke dingen:

Ten eerste: het water van het Woord van God heeft hem rein gemaakt en kan hem ook rein houden.

Ten tweede: het bloed heeft ons verzoend met God. Zoals de priester het bloed nam en dit streek aan het oor, de rechterduim en de rechter grote teen, zo heeft de Heere Jezus alles bedekt wat via de zintuigen het lichaam binnenkomt. Heel onze handel en wandel zijn door Zijn bloed verzoend.

Ten derde: zoals de priester van de olie nam en die op dezelfde plaatsen streek, waar eerder het bloed was aangebracht, handelt de Heere Jezus met de gelovige. Hij brengt alles wat het lichaam binnenkomt, heel onze handel en wandel onder het beslag van de Heilige Geest. Zoals de priester olie op het hoofd goot en van die olie zevenmaal voor het aangezicht van God op de grond sprenkelde, zo weet een gelovige door de Geest dat hij een kind van God is geworden en door de zalving met de Heilige Geest geschikt is gemaakt om God en mensen te dienen.

Gereinigd door het water, verzoend door het bloed en gezalfd met de Heilige Geest: zo zien we de gelovige in de wereld en in de gemeente staan. Dit is niet gebeurd op grond van onze eigen prestaties, maar dankzij het werk van Christus, eenmaal op het kruis voor ons verricht. En ook dankzij Zijn werk als onze Voorspraak, want Christus is nu in de hemel voor de genadetroon en bidt daar voor ons. Dat het zover kon komen, daartoe moest de gelovige slechts naar de Heere Jezus gaan en Hem zijn zondesschuld belijden.

Vragen bij hoofdstuk 9

1. Waarvan is melaatsheid in de Bijbel een beeld (9.1)?
2. Wat is het verschil tussen rein zijn, en rein verklaard worden (9.2)?
3. Wanneer kan God een zondaar rechtvaardig verklaren (9.3)?
4. Wie werden er in de Oude Testament genezen van hun melaatsheid (9.4)?
5. Herkent u in de symboliek van de reiniging van de melaatse het werk van de Heere Jezus in een zondaarshart (9.5)?
6. Wat is de betekenis van de twee vogels, waarvan de ene werd gedood en de andere werd losgelaten in het luchtruim nadat hij was ondergedompeld in het bloed (9.6)?
7. Wat is de betekenis voor ons dat na het reinigingsritueel van een Israëliet al het haar dat weer begon aan te groeien, na zeven dagen opnieuw moest worden verwijderd met een scheermes (9.6)?
8. Wat is de symbolische betekenis van het water, het bloed en de olie voor de gelovige vandaag de dag (9.7)?

10. Ten slotte

10.1. Wie heilig is, laat hij nog meer geheiligd worden

Als verlost en zullen wij bij Hem zijn, en dat met een verheerlijkt lichaam! Op de laatste bladzijde van de Bijbel heeft God door de apostel Johannes het volgende laten opschrijven:

‘Verzegel de woorden van de profetie van dit boek niet, want de tijd is nabij. Wie onrecht doet, laat hij nog meer onrecht doen. En wie vuil is, laat hij nog vuiler worden. En wie rechtvaardig is, laat hij nog meer gerechtvaardigd worden. En wie heilig is, laat hij nog meer geheiligd worden. En zie, Ik kom spoedig en Mijn loon is bij Mij om aan een ieder te vergelden zoals zijn werk zal zijn’.

‘Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, de Eerste en de Laatste. Zalig zijn zij die Zijn geboden doen, zodat zij recht mogen hebben op de Boom des Levens, en opdat zij door de poorten de stad mogen ingaan. Maar buiten bevinden zich de honden, de tovenaars, de ontuchtspelers, de moordenaars, de afgodendienaars en een ieder die de leugen liefheeft en doet. Ik, Jezus, heb Mijn engel gezonden om bij u in de gemeenten van deze dingen te getuigen. Ik ben de Wortel en het Nageslacht van David, de blinkende Morgenster. En de Geest en de bruid zeggen: Kom! En laat hij die dorst heeft, komen; en laat hij wie wil, het water des levens nemen, voor niets’ (Openb. 22:10-17).

Vragen bij hoofdstuk 10

1. Welke tijd is nabij (10.1)?
2. Als je in Gods ogen een rechtvaardige en een heilige bent, hoe kun je dit laten zien (10.1)?
3. Verlangt u ernaar om in de hemel bij de Heere te zijn, waar geen zonde meer is?
4. Roept u mensen op om zich door de Heere Jezus te laten reinigen en voor niets van het water van het leven te nemen?

Hoe kom ik van zonde vrij?
Leid mij naar het kruis van Jezus.
Vrij van schuld, van slavernij?
Leid mij naar het kruis van Jezus.

Niet door eigen kracht,
Door het werk dat ik volbracht,
Maar het kruis dat is genoeg.
Daar heeft Hij gebloed,
In mijn plaats geboet,
Toen Hij al mijn zonden droeg.

Hoe weet ik wie vrede geeft?
Leid mij naar het kruis van Jezus.
Wie een lied van vreugde geeft?
Leid mij naar het kruis van Jezus.

Als een nieuw gebod,
Uit het hart van God
Komt Zijn liefde die vergeeft,
Zijn gerechtigheid,
Genade die bevrijdt;
En die mij in reinheid kleedt.

Hoe kan ik het leven aan?
Leid mij naar het kruis van Jezus.
En zijn weg gewillig gaan?
Leid mij naar het kruis van Jezus.

Opwekking, nr. 428

Overzicht publicaties Jan van Buren:

De geestelijke strijd door de eeuwen heen, vanaf de hof van Eden tot Armageddon; 108 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-11-8.

Het leven tot in eeuwigheid, op weg naar onze eindbestemming; 152 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-21-7.

Naar men meende... De geslachtsregisters van Jezus Christus; 40 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-25-5.

De uitgestoken handen van de Heiland, Verhalen en ervaringen van een evangelist; 58 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-24-8.

Vergeving, over vergeving van zonden en herstel van relaties; 108 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-28-6.

Schatrijk in Christus, Mijn identiteit in Hem; 172 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-36-1.

Het priesterschap van de christen, de praktijk van het priesterschap in het gezin en de gemeente; 132 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-40-8.

Ons spreken met God, Bijbelstudies in briefvorm over geloofszekerheid, bidden en getuigen als christen; 60 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-45-3.

Abraham, de man die God geloofde, Het verhaal van Abraham in de Bijbel; 80 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-49-1.

Wat zegt de Bijbel over..., Belangrijke thema's in Bijbels licht; 136 blz.; ISBN/EAN 978-94-91797-51-4

Distributie:

CBC 't Gulden Boek te Houten

Website: www.cbcboek.nl

E-mail: info@cbcboek.nl